

rele

Poštnina plačana pri pošti
8350 Dolenjske Toplice

Glasilo Občine
Dolenjske Toplice

številka
205

julij 2016
letnik 18/7

↓ iz vsebine

Neurje, kot ga Topličani ne pomnijo	5
Intervju z Vinkom Cirnskim	6
Razstava fotografij Sušice	11

↓ beseda urednice

Julija smo bili v topliški dolini deležni veselih, slavnostnih trenutkov ob praznovanju občinskega praznika, hkrati pa ravno v tem času tudi močan udarec narave, vremensko ujmo, ki je v prvi vrsti povzročila veliko gmotno škodo. Po drugi strani je neurje poleg obraza škode pokazalo, da smo v naši občini za takšne izredne primere dobro pripravljeni; veliko pohvalo si zaslužijo predvsem gasilci. Več o obeh izpostavljenih dogodkih v nadaljevanju Vrelca. Dogodke, ki so ljudi julija povezovali na Kočevskem rogu, bomo predstavili v prihodnji številki, ravno tako visoki jubilej gostilne Štravs iz Podturna. Še naprej ste vabljeni, da s svojimi predlogi sooblikujete vsebino Vrelca; predloge oz. prispevke pošljite po elektronski pošti na naslov vrelc.dt@gmail.com, lahko me tudi pokličete na telefonsko številko 051/606-424.

Barbara Barbič

↓ nagradno vprašanje

Na nagradno vprašanje v prejšnji številki Vrelca, in sicer kako se imenuje najboljši hotel v Termah Dolenjske Toplice, je pravilno odgovorila tudi **Irena Turk s Podgore 44, 8351**, ki ji je žreb naklonil brezplačni vstopnici za Wellness center Balnea. Čakata jo pri recepciji.

V novi nagradni igri vas sprašujemo, **kako se imenuje eden od treh bazenov v Hotelu Vital v Termah Dolenjske Toplice?**

- a) Bazen Balnea
- b) Knežji bazen
- c) Bazen Lotos

Odgovore do 15. avgusta pošljite na naslov: Občina Dolenjske Toplice, Sokolski trg 4, 8350 Dolenjske Toplice s pripisom za Glasilo – nagradno vprašanje. Odgovoru obvezno pripišite tudi davčno številko, sicer nagrade ne bo možno izročiti. Nagrajenca bomo objavili v naslednji številki Vrelca. Nagrada: 2x vstop v bazene Wellness centra Balnea, ki ju poklanjajo Terme Dolenjske Toplice.

→ naslovnica: Utrinki Topliške noči, foto: Barbara Barbič

↓ kolofon

Glasilo izdaja Občina Dolenjske Toplice
Uredniški odbor: Barbara Barbič, odgovorna urednica, ostali člani so Primož Primec, Rosana Dular, Juš Senica in Jožica Kotar
Priprava za tisk in tisk: Birografika BORI d. o. o.

Naklada: 1400 izvodov

Glasilo Občine Dolenjske Toplice je vpisano v razvid medijev Ministrstva za kulturo Republike Slovenije pod zaporedno številko 250.

Glasilo dostopno tudi na www.dolenjske-toplice.si.

Obvestilo uredniškega odbora: zadnji rok za oddajo člankov je 18-ti v mesecu. Prispevke lahko oddate na spletnem portalu mojaobcina.si/dolenjske-toplice ali jih pošljete preko elektronske pošte na naslov vrelc.dt@gmail.com. Za prispevke, ki bodo prispeli po navedenem datumu uredništvo ne jamči, da bodo objavljeni. Uredništvo si tudi pridržuje pravico do preoblikovanja besed v vsebinsko in oblikovno primerne članke.

Država se je pogodbeno obvezala, sofinancirala bo Suhokranjski vodovod

BARBARA BARBIČ

Pogodba o sofinanciranju izgradnje Suhokranjskega vodovoda med petimi občinami na našem območju in državo je po dolgih letih čakanja končno podpisana. Nosilka projekta je Občina Žužemberk, s strani države bo tudi naša občina dobila sofinancirani dve etapi omenjenega projekta, ki sta bili za našo dolino prepotrebni.

Suhokranjski vodovod bo tekkel na območju občin Dolenjske Toplice, Žužemberk, Mirna Peč, Kočevje in Dobropolje. Prve aktivnosti v smeri izgradnje tega vodovoda segajo že v leto 2005. „Proces do podpisa pogodbe je bil res dolg; najprej imeli smo ustno zavezo vlade, da bo projekt sofinanciran, nato smo imeli to zavezo podpisano, nato je sledil sklep vlade, da bo projekt sofinanciran, pogodbe pa še vedno ni bilo,“ leta čakanja pojasnjuje župan Občine Dolenjske Toplice **Jože Muhič**. V ozadju je bila bojazen vlade, da denarja – tako kot se je to zgodilo v nekaterih drugih slovenskih občinah, ki morajo danes vračati denar – ne bi porabili namensko. Sredi julija so župani omenjenih občin z ministrico za okolje in prostor **Ireno Majcen** v Žužemberku vendarle podpisali to tako pričakovano pogodbo za izgradnjo Suhokranjskega vodovoda, ki predvideva naložbo v skupni vrednosti dobrih 36 milijonov evrov. Omenjene občine so kot nosilko projekta določile Občino Žužemberk, ki je poleg ministrstva podpisnica pogodbe, ostale občine so podpisale sporazum o medsebojnih obveznostih pri izgradnji in financiranju omenjenega vodovoda. „Pred časom je bila ustanovljena medobčinska uprava za Suhokranjski vodovod, v kratkem bo izbran delavec, ki bo delal na tem projektu in imel nad njim tudi ves nadzor,“ pri tem poudari župan Muhič.

V naši občini imamo dve etapi tega vodovoda; ena je povezava dveh vrtin na Malem oz. Velikem Riglju, druga pa je povezava med slednjim in Dolenjskimi Toplicami. „Med drugim se bodo zamenjale 60 let stare cevi, vodovod pa bodo dobile tudi tiste domačije, ki ga danes še nimajo,“ pojasnjuje župan Muhič. Oba posega sta bila za našo občino nujna, za oba smo imeli že rezerviran denar; ker bo država dodala svoj del, del pa bo šel iz strukturnih skladov, bomo sami financirali le 15 odstotkov od 1.650.000 evrov.

▶ Podpis, stisk rok, na koncu še dvignjen kozarec. Naj se projekt začne!

Na Riglju tokrat nazdravili s pitno vodo

BARBARA BARBIČ

Otvoritev odseka vodovoda Mali Rigelj – Veliki Rigelj, ki je bil narejen v prvi fazi izgradnje Suhokranjskega vodovoda. Po podpisu pogodbe z državo, kar je opisano na prejšnji strani, bo del investicije povrnjen.

„V praksi je šlo za zamenjavo provizoričnega vodovoda debeline sto milimetrov, ki je povezoval Mali in Veliki Rigelj in ki je bil postavljen zaradi dotrajanosti obstoječega vodovoda,“ pojasnjuje direktor občinske uprave **Rado Javornik**. Gre za približno 1.200 metrov primarnega voda in 740 metrov sekundarnih vodov. Vrednost investicije skupaj z DDV-jem je okrog 450 tisoč evrov. Ta vodovod je občina v celoti financirala sama, torej izgrajen bi bil ne glede na podpis sofinanciranja projekta Suhokranjski vodovod. „Po podpisu pogodbe glede slednjega verjamemo, da bomo dobili povrnjena sredstva s strani države in kohezijskih sredstev. Gre za okrog 85 odstotkov,“ pojasnjuje Javornik. V tem delu je bilo narejenih približno dvajset novih priključkov, kar pa ni dokončna številka celotnega območja Velikega Riglja. Druga faza izgradnje Suhokranjskega vodovoda na našem območju se nadaljuje čez Grič, Podturn do Dolenjskih Toplic. Tudi to investicijo bo, v skladu s podpisano pogodbo, delno poplačala država, delno bodo dela plačana iz kohezijskih skladov.

▼ Nazdravje! (Foto: Primož Primec)

Sporočilo za javnost

Nadzor prometnega znaka na Pionirski cesti s kamero

Občina Dolenjske Toplice absolutno spoštuje zasebnost in varovanje osebnih podatkov slehernega občana in se ravna strogo po Zakonu o varstvu osebnih podatkov ZVOP-1 ter smernicah glede izvajanja videonadzora, ki jih je izdal informacijski pooblaščenec. Vendar je dolžna tudi na primeren način zaščititi davkoplačevalsko premoženje. Iz tega edinega razloga je naročila pooblaščen profesionalni varnostni službi namestitev videokamere, ki pokriva izključno prometni znak za prepoved parkiranja na Pionirski cesti, katerega so nepridipravi prvič ukradli, drugič uničili in napovedali, da bodo odstranili tudi vse naslednje, če jih bo občina še postavljala. O nadzoru je bila javnost, ki jo nadzor zadeva, ustrezno seznanjena. Morebiten vpogled v posnetke bo izvedla varnostna služba samo v primeru ponovne odtujitve prometnega znaka. Pred morebitno objavo posnetka bodo vse osebe, ki bi se videle na njej, do neprepoznavnosti zabrisane. Druga, veliko manj primerna možnost za varovanje občinskega premoženja pred objestnimi posamezniki, ki želijo vzpostaviti zakon ulice, bi bila prisotnost varnostnika.

Vse lepo vam želim,
Jože Muhič, župan

Začetek urejanja ceste na Cvibljeh

BARBARA BARBIČ

Občinska uprava je junija pridobila kompleten projekt za izvedbo ceste na Cvibljeh v Dolenjskih Toplicah od kapelice naprej proti naselju. Nekaj denarja za ta projekt je namenjenega že v letošnjem letu.

„Gre za precejšnje posege; nasutje ceste tudi do višine metra in pol, gre za sklop opornih zidov, za razširitev ceste, ki vključuje tudi del pločnika, gre tudi za to, da se notri položi vsa infrastruktura od elektrike, kanalizacije, vodovoda, meteorne in fekalne kanalizacije ter telekomunikacij kablov,“ projekt ceste v dolžini okrog 500 metrov pojasnjuje direktor občinske uprave **Rado Javornik**. Ocenjena vrednost projekta je okrog milijon in pol evrov. Cesta je pomembna, saj je trenutno pot na hrib možna le po Ulici Maksa Henigmana, ki je spričo večje pozidave Cvibelj postala preobremenjena. „V letošnjem letu imamo za ta projekt namenjenih 160 tisočakov. Natančno katera dela bomo letos izvedli, je na tej točki še težko govoriti, povem lahko le, da bomo ureditev peljali z vrha v dolino.“ V naravi je trenutno cesta makadamska, zlasti ob padavinah se pojavi težava glede odvodnjavanja. Dinamiko urejanja, njeno časovnico je trenutno težko napovedati, občina ga bo peljala v skladu z novim 2-letnim proračunom.

Pokopališča ureja še stari koncesionar

Svetniki občinskega sveta so aprila v drugem branju sprejeli Odlok o pokopališki in pogrebni dejavnosti, pogrebnih svečanostih, urejanju pokopališč in koncesijskem aktu za podelitev koncesije. Odlok je med drugim podlaga tudi za možnost, da Režijski obrat KKC v okviru svojih nalog opravlja tudi storitve s tega področja. Občane obveščamo, da trenutno za pokopališča še vedno skrbi podjetje Okleščen. Preden bo pokopališča začel urejati Režijski obrat KKC, je potrebno razpisati še koncesijo za pogrebno dejavnost, kar bo občinska uprava storila v kratkem.

Občinska uprava

Javna razsvetljava v Podturnu

BARBARA BARBIČ

„Občina Dolenjske Toplice je v letošnjem letu v sklopu investicijskega vzdrževanja javne razsvetljave na novo zgradila razsvetljava v Podturnu, in sicer na dveh odsekih v naselju. V ta namen je bilo postavljenih 19 novih uličnih svetilk višine pet metrov v varčni LED izvedbi moči 30 W. Trasa svetilk skoraj v celoti poteka po že obstoječem cevnem razvodu, ki ga je občina pred leti namestila ob izgradnji kanalizacije,“ pridobitev pojasnjuje **Daniel Krivec** z občinske uprave. Dolžina vseh položenih vodov skupaj znaša okrog 700 metrov. Del svetilk se napaja iz obstoječega prižigališča ob državni cesti, na drugem delu naselja pa je bilo izgrajeno novo priključno merilno mesto, ki je locirano poleg nove trafo postaje. „Občina je izgradnjo v celoti financirala sama, stala je 35.000 tisočakov z DDV-jem, kolikor je tudi veljala celotna investicija. Dela, ki so bila uspešno dokončana v dobrem mesecu, je izvajalo novomeško podjetje Utrip d.o.o., s svojimi podizvajalci,“ dodaja Krivec.

Pobudnik pridobitve oz. da se ta umesti v občinski proračun je občinski svetnik **Alojz Puhan**, ki je kot predsednik PGD Podturn poleg večje varnosti zaradi razsvetljave izpostavil tudi veselje spričo pridobitve trafopostaje. Za gasilce je bila, sploh v času veselice, na

▼ Še pritisk na gumb in naj sveti! (Foto: Primož Primec)

območju preslaba elektrika, pridobiti so morali dodatne agregate. „Zdaj je vse urejeno, zelo smo zadovoljni. Predvsem seveda glede varnosti. Vsekakor bi raje videli, da bi pločnik in javno razsvetljava dobili ob magistralki, a zavedamo se, da bi bil tak poseg za občino trenutno prevelik zalogaj. Delno se bo to reševalo s pridobitvijo Suhokranjskega vodovoda,“ še pristavi svetnik Puhan.

“Ne gre za umor društev”

BARBARA BARBIČ

Na junijski seji občinskega sveta so svetniki in svetnice med drugim govorili tudi o pravilniku glede delovanja Kulturno kongresnega centra Dolenjske Toplice. Odločanje glede pravilnika so prestavili na čas po počitnicah.

Kot je znano, pravilnik skupaj s cenikom najema prostorov je občinski svet sprejel že lansko leto; okrog pravilnika se je v nemalo precej vroča razprava, zato sta že takrat župan in občinska uprava predlagala, da se po letu dni opravi pregled stanja, pripravi poročilo in po potrebi predlaga nove ukrepe. „Uprava je pred zadnjo sejo občinskega sveta pozvala v občini delujoča društva, da se opredelijo do pravilnika. Prispela sta le dva odgovora; eno društvo je s pravilnikom zadovoljno, drugo ima več pripomb, med drugim to društvo meni, da bi se morala vsa najemina za prostore v KKC-ju za društva ukiniti,“ pojasnjuje direktor občinske uprave **Rado Javornik**. Na seji so se svetniki in svetnice večinoma strinjali, da v jeseni pripravijo nov sestanek s predstavniki društev. Postopek bo vodil odbor za družbene dejavnosti, medtem ko bo občinska uprava pregledala vse predloge in jih podkrepila tudi s pravnega vidika. „Eno je gotovo vprašanje profitnosti delovanja društev, glede česar smo imeli notranjo revizijo s strani predstavnikov Združenja občin. Želeli bi odpraviti vse nejasnosti, ki se lahko porajajo okrog tega.“ Od uveljavitve pravilnika je sicer občina iz naslova najemnin s strani neprofitnih društev za prostore v KKC-ju dobila 1.400

▼ Predvsem je po sprejetem pravilniku več reda, izpostavljajo na občinski upravi.

evrov. „Na tej točki bi izpostavili, da osnoven namen pravilnika nikakor ni zaračunavanje društev, nenazadnje smo za njihovo delovanje v lanskem letu namenili nekaj več denarja kot leto poprej, ne gre za umor društev, namen je bil, da se v KKC-ju vzpostavi sistem za uporabnike. Po uveljavitvi pravilnika je dejansko več reda,“ še pripomni Javornik. Pravilnik bodo v jeseni torej tehtali naprej.

Ureditev športnega parka pri OŠ Dolenjske Toplice

20. julija je izvajalec začel z urejanjem športnih površin pri OŠ Dolenjske Toplice. Na novo bo postavljeno igrišče za odbojko na zelenici ob atletskem stadionu, dela pa bodo potekala še na večnamenskem asfaltnem in na hokejskem igrišču. Dela bodo predvideno zaključena do sredine septembra. Vse uporabnike naprošam, da upoštevajo navodila izvajalcev del in da ne vstopajo na označeno gradbišče.

Maja Bobnar, prof.
ravnateljica OŠ Dolenjske Toplice

Neurje, kot ga ne pomnijo niti najstarejši

BARBARA BARBIČ

Sreda, 20. julij 2016. Žalosten dan za Občino Dolenjske Toplice, ki je bila tega dne na udaru vremenske ujme. Razbesnelo se je okrog 18h, trajalo vsega skupaj kake pol ure, posledice so žalostne. Največ škode je naredil močan veter, ki je ruval drevesa in jih med drugim pometal tudi na parkirane avtomobile.

Takoj po neurju občani še nismo slutili, kakšne so posledice rušilne moči narave, pravi obraz škode se je v več primerih pokazal šele prihodnji dan. Na ogledu terena so bili župan **Jože Muhič**, vodja režijskega obrata KKC **Željko Hohnjec** ter svetovalka za gospodarstvo in družbene dejavnosti **Majda Gazvoda**. „Prizadet je jugovzhodni del občine; Občice, Stare Žage, Sušice, Selišče, Dobindol, ta območja so bila poleg Dolenjskih Toplic najbolj na udaru,“ je župan povedal dan po neurju. Veliko drevja je bilo podrtega, veliko škode je tudi na sadju in vinogradih, cestah. Sanacijo slednjih je občinska uprava naročila že takoj naslednjega dne. Na vprašanje, kolikšno škodo je prizadejala ujma, je bilo po nekaj urah še prezgodaj govoriti. „V primeru rastlin je potrebno nekaj dni počakati, da se vidi, če si bodo opomogle, v primeru drevja pa enostavno še ni bilo moč vsega pregledati in oceniti,“ je pojasnil župan. Tudi do zaključka redakcije Vrelca ocene škode še ni bilo moč opredeliti, objavili jo bomo v prihodnji številki. Občina se je že dan po neurju povezala z Rdečim križem, ki bo pomagal nekaterim prizadetim. Župan je po neurju ocenil, da smo v topliški občini zelo dobro pripravljeni za takšne primere. „Izjemno bi pohvalil gasilce. Reagirali so profesionalno, odzvali so se takoj po prvem klicu, delali so pozno v večer, do okrog enajstih, nekateri še dan po tem. Občina jih je zvečer povabila na okrepčilo. Poudaril bi, da imajo naši občani, kar se tiče gasilcev, res vrhunsko oskrbo.“

Klicali so jih že ob 18.31

Takrat je bil gasilcem prijavljen prvi dogodek. „Z domačih term smo prejeli obvestilo, da so na jasi podrta drevesa. Ker so imeli ravno dogodek v teku, se ljudje niso mogli vrniti v hotele. Aktivirali smo topliške gasilce. Čez nekaj minut se je izkazalo, da je pri Balnei ravno tako več podrlih dreves, ki so padla tudi na tam parkirane avtomobile, kamor smo preusmerili topliške gasilce, na jaso pa poslali soteške,“ dogodka takoj po neurju opisuje poveljnik občinskega gasilskega poveljstva **Primož Žlak**, ki je hkrati tudi poveljnik občinske civilne zaščite. 15 minut pred sedmo zvečer so medtem že začeli s pospravljanjem na cesto podrlih dreves na relaciji Dolenje – Gorenje Sušice – Selišče – Bušinec. Tam so bili na delu gasilci iz Dobindola, pridružili so se jim Soteščani. Medtem so se začele tudi aktivnosti na relaciji Podturn – Črmošnjice, kjer je ravno tako drevo oviralo promet. „Na tem delu smo aktivirali gasilce iz Podturna, ki so delo nadaljevali na Velikem Riglju, kjer je bilo med drugim potrebno sanirati streho enega objekta. Gasilci so pomagali tudi pri sanaciji dreves v topliškem kampu, v taboru Mojca, pri osnovni šoli in na Cvibljah. Razkrilo je tudi nekaj streh in poškodovalo nekaj ostrešij,“ posledice neurja opisuje Žlak. Gasilci imajo pet takšnih primerov razkritih streh v svoji evidenci, a poveljnik poudarja, da so si ljudje pomagali tudi sami, kot je bilo tudi v primeru Sadjarstva Bučar, kjer je razkrilo del objekta. „Pri nas je očitno še solidarnost doma, gasilci so bili v več primerih deležni pomoči občanov. Hvala!“

„Šlo mi je na jok!“

Neurje je poškodovalo tudi več gozdov med Selišči in Bušincem, kjer je med ostalimi lastnik **Jože Kapš**. „Sin je bil takoj po neurju v gozdu, kot

gasilec je pomagal pri odstranjevanju drevja, ki je v bližini padlo na cesto. Poklical me je in rekel, da našega gozda praktično več ni. Naslednje jutro smo šli na ogled. Šlo mi je na jok. Dobesedno,“ stisko po neurju opisuje Kapš. Pove, da je njihov gozd uničen v 30 do 70 odstotkih, odvisno od predela. Škodo bodo lahko ocenili šele takrat, ko bodo gozd pospravili. Čim prej, da bi iz podrtega lesa vsaj kaj iztržili. „Po tem, kar je naredilo v našem gozdu, lahko pripomnim, da je bil na delu orkanski veter izjemne rušilne moči. Pri nas je vse padalo. Drevesa je metalo drugega na drugega kot zobotrebce.“ Takšnega neurja, ki bi povzročil toliko škode, ne pomnijo niti najstarejši Topličani.

- 1 Stoletni hrast se je nagnil na hišo in jo poškodoval. (Foto: MG)
- 2 Drevje je ruvalo kot zašalo. (Foto: BB)
- 3 Žalostna podoba gozda dan po neurju. (Foto: MG)
- 4 Vsa čast gasilcem! (Foto: BB)
- 5 Podrto drevo v parku v Dolenjskih Toplicah. (Foto: BB)

Intervju: Vinko Cirnski

“Priznanja ne sprejemam le v svojem imenu!”

BARBARA BARBIČ

Letošnji dobitnik grba Občine Dolenjske Toplice. Dolgoletni ravnatelj Vinko Cirnski, ki je bil na čelu topliške šole takrat, ko je leta 1973 dobila prepotrebne nove šolske prostore. Topliška šola je takrat slovela kot ena najboljših na Dolenjskem, kot primer dobre prakse so jo obiskovale številne delegacije. Dobitnik priznanja je na slavnostni seji, ko mu je župan Jože Muhič izročil priznanje, izpostavil, da to ni le priznanje zanj, da ga jemlje tudi v imenu takratnega učiteljskega zbora ter se posebej zahvalil tudi takratnim krajanom, ki so gradnjo nove šole podprli s samopriskom in prostovoljnimi prispevki zlasti v materialu. Dneve s soprogo preživlja pod Cvingerjem v Toplicah; poudarja, da je vesel čisto vsakega dne posebej, ko se s hvaležnostjo loteva drobnih opravil.

Vinko Cirnski v domači dnevni sobi, kjer ne manjka raznovrstne literature. (Foto: BB)

Dolenjske Toplice niso vaš rodni kraj ...

Ne. V Dolenjske Toplice sem prišel leta 1962, in sicer iz Brežic. Otroštvo sem skupaj s še dvema mlajšima sestrama preživel v vasi Sela pri Dobovi. Imeli smo malo kmetijo, skromno smo se preživljali s to dejavnostjo. Novembra leta 1941 je bil naš okoliš izseljen v taborišče v Nemčijo, takrat sem bil star devet let, hodil sem v 3. razred. V taborišču na območju Vroclava smo bili štiri leta. V taborišču sta umrli obe moji stari mami.

Izkušnja taborišča je na vas gotovo pustila globok pečat ...

Kot v vseh taboriščih je bilo tudi tukaj življenje zelo težko. Trpeli smo pomanjkanje hrane, zato smo se otroci vrnili domov zelo šibki in zaostali v telesnem razvoju. V štirih letih taborišča smo izgubili svoje otroštvo; igro, branje in možnosti šolanja. V taborišču smo si morali pomagati. Drugače ni šlo. Sodelovali smo, si pomagali. Ta solidarnost v človeka sede za vedno. Strašno sem alergičen na krivice, na nespoštovanje človeka ne glede na njegova stališča.

Kako ste nadoknadili šolanje?

Ko smo se vrnili domov, sem obiskoval „pripravljalni“ razred za nadaljevanje šolanja. Tako sem lahko začel obiskovati gimnazijo v Brežicah. Šolanje je od mene zahtevalo veliko truda, saj sem moral sproti pridobivati znanja, ki so mi zaradi časa v taborišču manjkala. Poleg tega sem veliko pomagal doma pri kmečkih opravilih. Imeli smo nekaj njiv, travnikov, vinograd. Z očetom in starim očetom sem kosil, opravljal vsa kmečka dela. Rad sem delal, ni mi bilo težko. Učenje je počakalo do večera.

Kakšen je sicer vaš spomin na gimnazijska leta?

Zelo prijeten. Profesorji so se dijakom trudili posredovati uporabno znanje. Odnosi med profesorji in dijaki so bili spoštljivi in korektni. Deloval sem tudi na športnem področju in zastopal gimnazijo na različnih atletskih tekmovanjih. Izredno rad sem tekmoval, zaradi kmečkih opravil doma sem bil utrjen in bil med boljšimi v

gimnazijskem moštvu. Že takrat sem si oblikoval pozitivni odnos do športa, ki ga imam še danes.

Šolanje ste nadaljevali v Zagrebu na tamkajšnji filozofski fakulteti, smer zgodovina. Zakaj ravno ta smer?

Na gimnaziji sem imel profesorja zgodovine, ki je bil dober predavatelj in pedagog. Znal je posredovati učno snov vzročno – posledično, ne le faktografsko. Tako mi je razvil zanimanje za zgodovino in filozofijo ter nehote vplival na mojo odločitev za študij družboslovja na Filozofski fakulteti v Zagrebu. Še danes rad prebiram filozofske tekste, če me gloda kakšno vprašanje, ga moram raziskati, da pridem do odgovora, ki me pomiri.

V topliško dolino ste prišli v zgodnjih 60-tih. Kako ste jih sprejeli za svoj kraj?

Na šolo v Dolenjske Toplice sem prišel jeseni leta 1962. Sprva sem poučeval zgodovino, leta 1963 pa sem bil imenovan za ravnatelja. Poleg pedagoškega dela sem se veliko ukvarjal z materialnimi in organizacijskimi vprašanji. Zaradi pomanjkanja prostora v šoli je pouk potekal še na treh lokacijah izven šolske stavbe. Na podstrešju smo uredili provizorične prostore za shrambo učil. Delo me je v celoti okupiralo ter povežalo na kraj in na ljudi v kraju. Toplice so bile takrat vas, a v zelo kratkem času sem se popolnoma vživel.

Ko ste postali ravnatelj, ste takoj začeli z aktivnostmi za izgradnjo nove šole?

Krajevna skupnost Dolenjske Toplice je že več let s strani Občine Novo mesto zahtevala, da v kraju začne z izgradnjo šole. Sam sem se takoj aktivno vključil v vse dejavnosti za realizacijo te zahteve. V občini je več šol potrebovalo nove šolske zgradbe, a za vse ni bilo dovolj finančnih sredstev. Zato smo bili še toliko bolj aktivni. Krajevna skupnost Dolenjske Toplice je kar dvakrat organizirala samopriskom in s tem pospešila začetek gradnje. Krajanje so prispevali tudi materialna sredstva (les) in denar za delno opremo učilnic in nabavo knjig za šolsko knjižnico. Zato gre vsa zahvala vsem

Besede zbranim na slavnostni seji občinskega sveta. “Nagrade ne sprejemam le v svojem imenu!” (Foto: MK)

Na ogled topliške šole so prihajale številne delegacije.
 ▼ (Foto: osebni arhiv)

prebivalcem takratne krajevne skupnosti, da so s svojim pozitivnim odnosom in materialnimi sredstvi omogočili, da smo dobili sodobno šolsko zgradbo.

Seveda z novo šolsko stavbo niste pridobili le ustrežnejših prostorov, pač pa predvsem pogoje za delo. Kako so vplivali na pedagoško delo?

Nova šolska zgradba je omogočila enoizmenski pouk in ukinitve podružničnih šol v Soteski, Poljanah in Gorenjih Sušicah. Z novo šolo smo poleg sodobnih učilnic in kabinetov pridobili telovadnico, knjižnico, šolsko kuhinjo z jedilnico, zobozdravstveno ambulanto, dva oddelka za predšolsko vzgojo in zunanja športna igrišča. Vse te pridobitve so pozitivno vplivale na pedagoško delo. Učiteljski zbor, ki je bil strokovno in pedagoško dobro usposobljen, je v novem okolju delal še z večjim elanom. Uvajali smo nove metode dela, poglobljali znanje učencev v številnih krožkih in drugih dejavnostih.

Kaj pa učenci? So novi prostori vplivali tudi na njihova prizadevanja?

Med učitelji in učenci so vladali spoštljivi a sproščeni odnosi. Mnoge dejavnosti so vodili učenci samostojno. Sodelovali so na številnih občinskih in republiških tekmovanjih in dosegali zavidljive rezultate. Občina Novo mesto je bila na šolo ponosna, zato je številne delegacije iz Slovenije in tujine pošiljala na ogled šole in njenega delovanja.

▼ Učiteljski zbor po pridobitvi novih šolskih prostorov. (Foto: Osebni arhiv)

V topliško dolino ste s seboj prinesli tudi ljubezen do športa.

Na začetku delovanja v topliški šoli sem poučeval tudi telesno vzgojo. Ker ni bilo nobenih igrišč, smo z učenci začeli z izgradnjo preprostega igrišča za roket, košarko in atletiko v zdraviliškem parku, kjer je danes teniško igrišče. Kljub skromnim pogojem so učenci na športnih tekmovanjih dosegali lepe rezultate; leta 1968 so bili celo drugi v republiki. Iz teh vrst je izšel tudi Milan Šimunič, ki je uspešno nadaljeval športno kariero kot tekmovalac in pedagog. Na novih športnih igriščih so se začele uspešno razvijati tudi rekreativne dejavnosti krajanov.

Pet let potem, ko so Toplice dobile novo šolo, ste zaključili s potjo ravnatelja. Zakaj?

Dolgoletno ravnateljstvo me je izčrpavalo in načenjalo zdravje, zato sem leta 1978 zapustil to delovno mesto in se zaposlil na Zavodu za šolstvo v Novem mestu na oddelku za družboslovje. Tako sem ostal povezan s pedagoškim delom. Zaradi težav z zdravjem sem se predčasno upokojil. Na delo v topliški šoli so mu ostali lepi spomini. Vesel sem vsakega srečanja z nekdanjimi učenci, saj vedno spoznavam, da so v življenju uspešni in pošteni. Rad spremljam njihove uspehe.

Kako danes preživljate dneve?

Od rekreacije mi je ostala le še vsakodnevna hoja po gozdu, kjer uživam v lepi naravi. Veselim se drobnih opravil v hiši in na vrtu. Veliko berem leposlovje, ki me moralno bogati. Glavna skrb pa so dejavnosti za ohranjanje osnovnega zdravja.

Na kaj ste najbolj ponosni v življenju?

To je težko vprašanje! (razmislek) V življenju sem šel skozi toliko obdobji, da sem ponosen predvsem na to, da sem obstal.

Kaj bi sporočili Topličanom?

Starejšim, ki so sodelovali z mano, sem neizmerno hvaležen. Priznanje, ki ga dobivam, je hkrati tudi priznanje takratnemu šolskemu kolektivu in vsem občanom, ki so z mano sodelovali. Vsem želim čim več uspeha v osebnem in poklicnem življenju. Naj bodo drug do drugega spoštljivi. Le to namreč vodi do nekega uspeha in rezultata. Prepiri so rak rana. Prepir ne vodi nikamor. Ta naša lepa dolina je dragocenost za vsakogar, ki tu živi.

Dolenjske Toplice praznujejo

BARBARA BARBIČ

Občinski praznik ob polnoletnosti. Kot vsako leto doslej nam je praznik postregel z vrsto radostnih, prijetnih dogodkov, ki so povezovali nasmejane domačine. Tudi številni gostje so se nam pridružili, dnevi in večeri so minevali sproščeno, nasmejano, povezano. Vrhunca prireditev sta bila Topliška noč in slavnostna seja, v nadaljevanju nekaj utrinkov letošnjega praznovanja.

▼ Župan Jože Muhič ter prejemniki zahval in grba Občine Dolenjske Toplice. (Foto: BB)

Hvala za vaš prispevek!

Na slavnostni seji, ki jo je glasbeno izvrstno popestrila Nuša Derenda, je župan Jože Muhič podelil zahvale in grb, najvišje priznanje občine. Dobitnik slednjega je Vinko Cirnski, ki ga predstavljamo v obširnejšem intervjuju, prejemniki zahval pa so:

- **Mojca Kren**; za dolgoletno vestno in odgovorno urejanje Glasila Občine Dolenjske Toplice ter za izčrpno in nepristransko informiranje občanov o vseh pomembnejših dogodkih v naši občini.
- **Milka Štravs**; za 55-letno vrhunsko kulinarično ponudbo gostilne Štravs v Podturnu, s katero je privabila neštete domače in tuje goste predvsem na lov in ribolov ter jih tako navdušila tudi za obiske ostalih znamenitosti v topliški dolini.
- **Darja Mrvar**; za osvojeno zlato plaketo na državnem srečanju JSKD otroških gledaliških skupin in dolgoletno sodelovanje pri izvedbi obdaritve otrok ob koncu leta.
- **Mag. Urška Bučar**; za osvojeno zlato plaketo na državnem srečanju JSKD otroških gledaliških skupin in uspešno izvedenem projektu Topličkova učna pot.
- **Jože Kumer**; za izjemen prispevek k prepoznavnosti likovne umetnosti, dolgoletno mentorstvo ljubiteljskim ustvarjalcem in promocijo občine na umetniškem področju.
- **Dušan Kraševac**; za dolgoletno uspešno vodenje Društva upokojencev Dolenjske Toplice, za negovanje športnega duha, prijateljstva in druženja upokojencev znotraj in zunaj občinskih meja.

Dobro je delati dobro!

K uspešnosti izvedbe občinskega praznika je tudi letos pripomogla naša organizacija RK, ki je že tradicionalno izvedla dve akciji. Opisuje ju Ivana Pelko. Prvo akcijo smo izvedli na Centru za transfuzijsko dejavnost v Novem mestu, kjer se je 25 občanov odzvalo našemu vabilu in darovalo kri. Naše pozornosti so bili deležni trije začetniki in krvodajalki, ki sta zaključili s to aktivnostjo. Druženje, ki smo ga pripravili za udeležence v gostišču Račka (kar je že v navadi), je potekalo v prijetnem in veselem vzdušju. Iskrena hvala vsem krvodajalcem in vabljeni na naslednjo akcijo v januarju 2017!

▼ Nasmejani krvodajalci po humanitarni potezi. (Foto: Primož Primec)

Druga akcija meritve krvnega tlaka, sladkorja in holesterola je potekala v avli KKC. Občanka, medicinka in prostovoljka **Vida Novinec** je imela tudi letos pri tem glavno besedo. Pomagala ji je hčerka **Nina**, pritisk pa sva merili **Almo Ivekovič** in **Ivana Pelko**. Vse od 7.30 pa do 12. ure je bilo v avli kar živahno, saj se je meritev udeležilo 85 ljudi. Zanimivo je, da so bili med njimi tudi letos zdraviliški gostje in naključni obiskovalci našega kraja. Hvala vsem udeležencem in se vidimo na ponovnih meritvah februarja 2017!

Topliška noč

Tudi letos vrhunec topliškega praznovanja, ki ga je žal nekoliko pokvarilo deževno in hladno vreme. Dobre volje vendarle ni manjkalo; tudi letos so župani kuhali golaž, potekale so ustvarjalne delavnice za otroke, v gosteh so bili predstavniki Društva ljubiteljev praženega krompirja, zbranim so se v povorki predstavila v občini delujoča številna društva, zbrane so nasmejali člani KUD-a Vesel teater, ki so tudi tokrat šaljivo obravnavali aktualno dogajanje v občini; redarka, ki se je ob prijavi dogodka sprva uredila zaradi snemanja pri Illiju, je opravila z motoristom iz Straže, policista na kolesu pa s številno romsko družino, ki se je nameravala vseliti v topliško dolino. Vse pohvale za domiselnost in izvedbo, Topličani so se tudi tokrat „Veselčkom“ iz srca nasmejali in jih nagradili z glasnim aplavzom. Veselica topliških gasilcev je na prireditvenem prostoru pred KKC-jem tokrat žal pod šotorom v dobri volji povezala domačine še dolgo v noč.

Praznovanje so popestrile še športne dejavnosti, ki jih predstavljamo v nadaljevanju, otvoritve razstav, glasbeni dogodki, lovska veselica in gasilska veselica, otvoritev spomenika. Žal je letošnje praznovanje pokvarilo le neurje, ki se je razbesnelo sredi praznovanja ob občinskem prazniku, ki pa je poleg rušilne moči dokazalo vendarle nekaj pozitivnega; v topliški dolini imamo izvrstno usposobljene gasilce, Topličani smo v dobri oskrbi. Občina Dolenjske Toplice se zahvaljuje vsem, ki so sodelovali pri pripravi letošnjega občinskega praznika, domačine pa še naprej vabi k obisku poletnih prireditev, ki sledijo avgusta.

▼ Članice društva podeželskih žena in sladke dobrote.

▼ Mlade Grmekove plesake.

▼ Župan Jože Muhič okuša svoj županov golaž.

▼ Povorka društev tokrat žal v slabem vremenu, a nič manj zanimiva.

▼ KUD Vesel teater in zvrhana doza smeha.

Dolenjske Toplice so gibale

MAJDA GAZVODA
OBČINSKA UPRAVA

V okviru praznika občine je julija potekal projekt Dolenjske Toplice gibajo. K izvedbi je pristopilo devet izvajalcev, in sicer: Društvo upokojencev, Društvo šola zdravja, Turistično društvo Lubanec, Lokostrelski klub, Športna sekcija PGD Soteska ter podjetja MI-FIT Matej Ivanko s. p., Mirjana Židan s. p., Terme Krka in dr. Matija Črešnar z oddelka za arheologijo, Filozofske fakultete v Ljubljani. Za sodelovanje in uspešno izvedbo se vsem iskreno zahvaljujemo.

Program je v nekaj dneh povezal številne ljudi, ki se radi rekreirajo in na ta način skrbijo za svoje zdravje. Zadovoljni so bili tudi izvajalci, ki so o programu povedali:

Turistično društvo Lubanec, **Matija Blatnik**: »Pripravili smo dvodnevno prireditev ob druženju z nogometno žogo in igranju petanke. Prvi dan se je zaradi slabega vremena zbralo manj ljubiteljev nogometa, kljub temu smo lahko sestavili dve ekipi. Goste smo z zgodovino, pravili in igranjem petanke seznanili dan pozneje. Odigrali smo kar nekaj iger, ko nas je naposled noč prisilila, da smo prenehali z igro, drugače bi se igranje zavleklo še dolgo v noč. Pri nas dokaj mlada igra se vztrajno širi po Dolenjskem, kličejo nas posamezniki, ki si želijo sodelovanja z nami. Prireditvi sta glede na prvo izvedbo uspeli po naših pričakovanjih, vsekakor pa bomo vse skupaj v sodelovanju z lokalno skupnostjo v naslednjih letih še nadgrajevali.«

Društvo upokojencev DT, **Drago Zupančič**: »Pripravili smo predstavitev dveh tedenskih aktivnosti na športno rekreativnem področju.

V topliškem parku smo predstavili kegljanje s kroglo na vrvici, metanje krogov in pikado. Tudi predstavitev telovadbe šole zdravja je bilo zelo intenzivno in obiskano. Iste dejavnosti smo izvedli še v Podturnu. Bilo je veliko zanimanja s strani različnih obiskovalcev in vsi so pokazali trud za doseg dobrih rezultatov.«

Svoje vtise o programu sta podali tudi udeleženci dogodkov:

Petra: »Na Gorenjih Sušicah smo se udeležili druženja ob igranju petanke. Zbrali smo se igralci različnih starosti. Preizkusili smo se lahko prav vsi, saj smo igrali v mešanih trojicah. Člani TD Lubanec so nas pogostili z vodo in rogljički. Dan je v dobri družbi še prehitro minil, zagotovo bi še ostali, a smo se morali posloviti, ker na igrišču še nimajo luči.«

Brigita: »Z veseljem strnem vtise, saj so ti prijetni in ideja je vredna nadgradnje tudi v prihodnjih letih. Verjamem, da si organizatorji občinskih prireditev prizadevajo zadostiti zelo raznolikim okusom občanov, ta ideja pa je primerne pozornosti vredna predvsem zato, ker se je dogajanje premaknilo iz centra Dolenjskih Toplic tudi na obrobje in smo sami občani lahko prispevali glede na svojo pripravljenost. V družini smo se dogovorili, da se bomo glede na naš sicer naporen delovnik udeležili treh aktivnosti in vsakič smo se domov vračali z novimi pozitivnimi vtisi in mislijo 'da smo spet nekaj dobrega naredili tudi zase'. Pod strokovnim vodstvom smo si ogledali arheološko pot Cvinger, z društvom MiFIT smo v prijetni družbi spoznali kar nekaj lepote bližnje okolice in dobili kar nekaj dobrih idej, v TD Lubanec so nas gostitelji prijetno presenetili s svojo gostoljubnostjo in petanko. Hvala organizatorjem!«

Zahvala gre tudi vsem ostalim občankam in občanom, ki so se programa udeležili. Pri izvedbi so nam pomagala tudi podjetja Dana iz Mirne, Krka d. d., Restavracija Oštarija, Destilarna in čokoladnica Berryshka, kmetije Bučar, Pršina in Gril ter čebelarstvo Šerclj. Vsem iskrena hvala.

1. Petanka.
2. Kegljanje s kroglo na vrvici.
3. Lokostrelci pri KKC-ju.
4. Pohod po Cvingerju.
5. Šola zdravja.

„Pri Sušici res ni pravila ...“

BARBARA BARBIČ

Ob občinskem prazniku smo Topličani postali bogatejši za razstavo fotografij Alenke Peterlin, ki je v objektiv lovila različne obraze Sušice. Razstava je na ogled na panojih v parku, postavljena bo do vključno septembra.

Na vprašanje, zakaj ravno Sušica, fotografinja **Alenka Peterlin** odgovori, da jo je enostavno prevzela. „Nikoli še nisem videla takšne reke, ki bi izginila v nič in se potem pojavila s takšno silo, kot se Sušica. Nikoli tudi še nisem živela tako blizu reke.“ O konceptu razstave je precej razmišljala; rečeno ji je bilo, da naj vsebuje „nekaj topliškega“.

„Razmišljala sem o urbanih fotografijah, kot so bile tiste iz Poljan, nato pa se mi je v to razmišljanje o konceptu prikradla Sušica. Gre za projekt, ki je konstanten, hkrati pa se zelo spreminja. Vsakič, ko prideš, je drugačna. Na tem projektu bi lahko še ogromno naredila, nemara kdaj tudi bom. Tokrat sem bila omejena na deset fotografij, naredila sem jih preko 300.“ Razstava je nastajala od spomladi naprej, ko je Sušica višja. Kadri, ki jih je želela ujeti, so od fotografinje zahtevali, da je stopila v vodo. „Najprej sem šla s škornji, a nato ugotovila, da to ne bo najbolje, saj je bila voda v času mojega fotografiranja tako visoka, da mi je škornje zalilo. V vodo sem stopila bosa in tako v res mrzli vodi stala tudi po 45 minut. Ni me zeblo, drgetala sem potem, ko sem prišla ven,“ ozadje razstave v smehu pojasnjuje Peterlinova. Fotografirala je pri izviru Sušice, pri Dobravi in v spodnjem parku. Zelo zaposlena z njenimi siceršnjimi projekti je vstajala ob šestih, da je odhajala do struge, kamor se je vračala še zvečer. „Lovila sem meglice, spraševala ljudi, ki živijo ob Sušici, kdaj se pojavijo. 'So ali jih pa ni,' so mi povedali. Za Sušico res ni pravila.“ Kadri so pazljivo izbrani. Naključnih ni. „Približno sem vedela, kaj se bo zgodilo oziroma kaj si želim, da bi se zgodilo in da bi ta trenutek ujela. Res se trudim, da bi kadre postavljala drugače, da ne pritiskam na sprožilec kar tako.“

„Od ganjenosti mi še vedno tečejo solze“

Sicer zlasti poročna fotografinja pravi, da v tem obdobju svojega življenja, ko ima dve odraščajoči hčerki, niti nima časa za naravoslovno fotografijo. Jo pa mika. „Saj je še čas,“ prikima in doda, da se dolgo časa sploh ni opredeljevala za fotografinjo. „V naši družini je bil fotograf Bo-

Zadovoljna avtorica Alenka Peterlin. Panojem je nedavno neurje prizaneslo, vabljeni na ogled! (Foto: BB)

rut. On je praktično zaraščen s fotografijo. Šele v zadnjem času dobivam občutek, da sem fotografinja tudi sama, ko sem naredila na tisoče fotk, ko dobivam dobre odzive. Nisem naravoslovna fotografinja, niti ne dokumentaristka, čeprav je tudi poročna fotografija do neke mere lahko dokumentarna.“ Do tovrstne fotografije je prišla precej slučajno, pravi: „V tistem obdobju je bil Borut urednik fotografije na Mladini, na voljo smo imeli vso opremo. Odločila sem se, da bom ob sobotah, ko je bil mož doma, začela fotografirati poroke.“ Na prvi, prizna, je bila popolnoma prestrašena; najel jo je par, ki bi si lahko privoščil katerega koli poročnega fotografa na trgu. Kasneje sta naročila še sedem njenih ročno vezanih knjig. Tisto leto je imela tri poroke, v naslednjem so bili termini že polni. „Pri svojem delu opazujem odnose. Nevesto, ki ima sestro, opazujem njun odnos. Sprašujem se, kako bo to pri nas, ko bosta Lučka in Brina prišli

do te faze. Opazujem ostale svate, očeta, ko odda nevesto. Pogosto mi tečejo solze od ganjenosti. Prevzamejo me res predani par, kjer se vidi, da odnos res temelji na zaupanju. Da si res iskreno gledajo v oči.“

Poročna fotografija je sezonsko delo, Alenka se pozimi loteva tudi drugih projektov; fotografira notranjo opremo, interier, korporativne portrete, koncerte, loteva se grafičnega oblikovanja. „Pozimi ni pravega dela, zato imam včasih tudi notranjo krizo. Ne morem računati, da bi v petih mesecih zaslužila za celo leto. Ampak to zimo sem izvedla božično družinsko fotografiranje in ker je bil odziv izjemen, bom takšne projekte še ponovila.“ V kolikor bi tudi vi želeli, da vas portretira topliška mojstrica družinske fotografije, spremljajte njene objave na Facebooku ali njeni spletni strani; ko mine sezona porok, gotovo na vrsto pride družinska fotografija.

Judje so svoje sledi pustili tudi na Dolenjskem

BARBARA BARBIČ

Osrednja razstava ob letošnjem občinskem prazniku je Po sledih judovske dediščine na Slovenskem, ki bo v avli KKC-ja na ogled še do septembra. Na otvoritvi razstave je o temu pogosto prezrtemu delu slovenske kulturne zgodovine govoril njen avtor dr. Janez Premk.

„Marsikoga preseneti, da imamo v Sloveniji judovsko dediščino. Judovsko prebivalstvo je bilo razredčeno kot posledica – v zadnji fazi – holokavsta, po drugi strani pa tudi kot posledica izгона Judov konec srednjega veka v 15. stoletju,“ poudarja dr. Janez Premk. Namen razstave je soočiti velikokrat neobveščeno javnost s tem pomembnim segmentom skupne zgodovine, ki je nedvomno pomenil vsestransko obogatitev prostora in časa. „Nekaj Judov je po izgonu ostalo, navzven so se pokristjani ali sprejeli protestantsko vero, v resnici pa so doma negovali judovske običaje. Eden takšnih je bil tudi Jud Samuel, ki je leta 1590 kupil hmeljniški grad pri Novem mestu. Navajali so ga sicer kot protestanta, a glede na ime in številne vire je bil skoraj gotovo judovskega porekla.“ Spričo povojnih političnih razmer in katastrofalnih posledic holokavsta je prišlo do zgodovinskega izbrisa spomina na slovenske Jude, kar se je posledično odražalo tudi pri odnosu do ohranjene judovske dediščine. Večina premične dediščine je preprosto »poniknila«, ohranjena so le posamezna pričevanja, hranjena

v arhivskih, muzejskih idr. zbirkah. Razstava, ki je na ogled v KKC-ju, osvešča Slovence glede tega segmenta naše skupne dediščine. „Pripravili smo jo že leta 2009, od takrat je prepotovala dobršen del Slovenije, na Dolenjskem jo predstavljamo prvič. Na tem območju sicer ni veliko ostankov judovske dediščine, so pa določeni drobci in pričevanja. V popisih prebivalstva so omenjeni določeni Judje na tem prostoru v prvi polovici prejšnjega stoletja. Obstaja nekaj arhivskih fotografij, med drugim tudi improvizirane sinagoge v Novem mestu, in sicer v novomeškem Sokolskem domu. Šlo je za judovske vojake. Obstaja tudi cela vrsta priimkov, ki pričajo o judovskem poreklu na dolenjskem območju,“ na vprašanje o Judih na Dolenjskem pojasnjuje Premk. Razstava v KKC-ju, ki jo je odprl domači župan **Jože Muhič**, glasbeno popestrila pa **Aleksandra Fink** in **Tomaž Zupančič**, nas vodi po območjih Slovenije, kjer so ostanki judovske dediščine bolj zgodovini. Vsekakor je vredna vaše pozornosti!

Rockdefect: "Uživamo, to nam je vodilo"

BARBARA BARBIČ

Začetki te skupine, ki preigrava predvsem glasbo nekdanjega skupnega jugoslovanskega prostora, segajo že v leto 2008. Takrat še srednješolci so se zbrali predvsem z namenom igranja. Zase, poudari domačin, bobnar Igor Beg. Še danes v prvi vrsti radi igrajo. Za svojo glasbo je še čas, pravijo. Topličanom se pred KKC-jem predstavljajo 13. avgusta.

„Radi smo se družili, radi smo igrali, to nam je zadostovalo,“ povsem naravnost neambiciozne začetke skupine pojasni bobnar **Igor Beg**. Še imena niso imeli; ko so jih povsem slučajno povabili, da bi igrali na obletnici enega izmed novomeških lokalov, so še tuhtali, kakšnega bi si naredili. Klasično rock zasedbo poleg bobnarja po nekaj menjavah danes sestavljajo še vokalist **Matevž Derenda**, basist **Jernej Piko** in kitarist **Primož Lisec**. „Ko smo začeli igrati, si res nismo postavili prav nobenih ciljev, niti si nismo predstavljali, da bi sploh igrali kdaj pred občinstvom. Osebnost sem se začel z glasbo ukvarjati relativno pozno, v srednji šoli sem si kupil bobne in začel. Družili smo se in igrali zase. Kakorkoli se to klišejsko sliši, je res,“ poudarja Beg, sicer reševalec v topliških Termah. Dober odziv na prvem javnem nastopu je dal novega zagona. Da bi delali svoje pesmi, se še niso čutili pripravljene. „Želeli smo si nastopanj, želeli smo si igranja, želeli, da nas spozna čim več ljudi. Seveda ni izključeno, da ne bi nekoč posneli tudi kaj svojega, nemara nam bo zaradi te prepoznavnosti, ki smo jo in jo še gradimo tudi lažje. Bomo videli. Pri nas je bila težava tudi v tem, da smo veliko menjali zasedbo, dokler se nismo ustalili pri tej, ki je aktualna. Eni so šli študirati, drugi dobili službe, prišle so druge obveznosti. Bo že še čas.“ Beg poudari, da si ne bodo dopustili, da bi jih (pre)visoki cilji omejevali.

Dovolj prostora za vse

Trenutno so v ospredju skupine Rockdefect koncerti, ki jih imajo

MRFY po težji poti, a z razlogom

BARBARA BARBIČ

Skupina MRFY. Mladi glasbeniki, o katerih bo gotovo še veliko govora. Ali pa tudi ne. Vsekakor se bo s skupino zgodilo to, kar se pač ima zgoditi, pravijo sami. Na ploščadi pred KKC-jem v Dolenjskih Toplicah se nam predstavljajo v nedeljo, 7. avgusta.

Klasična rock zasedba; vokal, dve kitari, bas kitara in bobni. **Rok Klobučar**, **Gregor Strasbergar**, **Lenart Merlin** in **Tomaž Zupančič**. Slednji je gotovo topliški glasbeni potencial, in ga med drugim poznamo kot kitarista zasedbe Stara šula in po sodelovanju z domačo ustvarjalno **Jano Sen**. Na prvo žogo nenavadno ime benda je vzniknilo iz pripetljaja, ko je enemu izmed takrat še zasedbe v povojih na tla padel mobilni telefon. Jasno, na stran z ekranom. „Rekli smo, glej Murphy! In dobili ime, ki smo ga zapisali kot kratico in malo po svoje,“ pojasnjuje pevec in kitarist Gregor Strasbergar, ki pri predstavitvi skupine izpostavi izključno avtorsko glasbo. „Ne, to res ni najlažja pot, a saj ni bila nikoli. Niti pred dvajsetimi leti. Morda so imeli včasih bendi več možnosti za koncerte, a dejstvo je, da tudi če so bili takrat zanič, so bili pač enostavno zanič. Kot danes. Predvsem pa je v primeru ustvarjanja avtorske glasbe zadovoljstvo večje. Trajnejše,“ odgovori na pripombo, da

▼ "Nam se nič ne mudi." (FOTO: arhiv skupine)

Pomembno nam je, da se razumemo in imamo fajn. Ostalo pride."

▼ (Foto: arhiv skupine)

tudi po dva, tri na mesec, igrajo po vsej državi. „Vabijo nas na različne dogodke, igramo v lokalih, festivalih. Kamor nas povabijo, se radi odzovemo, nazadnje smo igrali na motozboru, enkrat na mesec smo v Kopru v lokalni, ki nas ima že za skoraj hišni bend.“ Preigravajo tako imenovani jugo rock, kjer se najdejo številne množice, več generacij, ta glasba nam je očitno nekako pod kožo. Največ igrajo pesmi skupine Parni Valjak, Bajage, Plavega orkestra. V repertoarju imajo tudi pesmi Bigfoot mame. „Za mlajšo generacijo. Iz koncerta v koncert smo nekako videli, kaj si ljudje želijo in se trudili slediti tem željam. Kakih 50 pesmi imamo naštudiranih.“

Rockdefect se zavedajo, da je na našem prostoru več takšnih skupin, tudi repertoarji so podobni, če ne skoraj povsem enaki. „Nič hudega. Prostora je dovolj za vse. Kok band ima sicer nekoliko drugačno glasbo od nas, nekaj pesmi, ki jih mi niti nismo poznali, so jih poslušali bolj starejši. Poleg nas se je s podobno glasbo zdaj pojavila še skupina Žuta minuta. Igramo isto glasbo, a vsak na svoj način. Pride tudi do tega, da se pojavimo na istem koncertu, in v takšnih primerih se dogovorimo, da se preveč ne ponavljamo. To je pošteno in prav. Tudi če mi dobimo kak koncert in slučajno takrat ne moremo, jaz dam njihovo številko. Zakaj ne? Če ne bomo glasbeniki med seboj sodelovali, potem pa res ne vem. Ja, vem, da niso vsi taki,“ se nasmeje bobnar.

V Dolenjskih Toplicah se je skupina Rockdefect predstavila že dvakrat, obakrat obakrat je bilo slabo vreme, predlani je bila v času koncerta celo nevihta, tako da so igrali za kakih 20 ljudi. „Upamo in želimo si, da bi bilo letos vse v redu, da bi vreme držalo. Predstavili se bomo torej z novim pevcem, upam, da bodo ljudje prišli, da se bomo skupaj zabavali.“

takšna pot za neuveljavljene skupine ni najlažja. Doda, da se stvari tozadevno premikajo v pravo smer, da je skupina MRFY med drugim naletela na številne ljudi, ki lahko pomagajo in ki jim je mar. „Na Dolenjskem tudi, čeprav na našem območju opažamo predvsem, da je med temi ogromno glasbeniki, ki tu ustvarjajo, nezdrava konkurenca. Res ne vem, kako ljudje ne dojemajo, da je s sodelovanjem lahko vsem bolje.“

Skupini MRFY se ne mudi

Skupina neke jasno zastavljene vizije nima. „Skušamo ujet svoj tok, ves čas ga lovimo. Prednost dajemo glasbi, kamor nas pač pelje. Skušamo delati na celoti, ne na posamezniku,“ pravi Tomi. Ko ga, domačina, ki ga videmo v več zasedbah, vprašam, kam bi se rad razvijal sam, odgovori, da predvsem v širino. „Igram in raziskujem tudi druge inštrumente, ne le kitaro. Delam tudi svoje pesmi. Niso še dovolj dodelane za objavo. Zorijo še. Ne gre le zame, vsi v bendu smo taki. Vsi delamo na širini glasbenega doživetja in udejstvovanja.“ MRFY trenutno snemajo oziroma zaključujejo snemanje dveh pesmi. „Nastalo jih je že ogromno. Soočali smo se z dilemami, katere bi posneli, saj nekaterih, ki smo jih uglasbili, niti ne igramo več. Vmes se spreminjamo, napredujemo, zorimo. Za ti dve pesmi imamo dober občutek. Bomo videli, kaj bo. Nič se nam ne mudi,“ pravi pevec. Povezali so se z zvonečim dolenjskim glasbenim imenom, **Tokcem** iz skupine Dan D, ki je aranžiral prvi dve pesmi. Radi bi pripeljali svojo glasbo do ljudi, a zavedajo se, da na tej poti kup sit. Tomaž pri tem izpostavi današnji instanten odnos do glasbe. „Slišiš pesem na radiu, imaš aplikacijo, ki te usmeri na avtorja, greš na splet in si nameš celotno diskografijo. Na hitro konzumiraš in greš naprej. Ljudje se več ne ustavijo, ne poslušajo zares.“ Misel dopolni pevec, ki meni, da ljudem vendarle, še vedno, vzbudi pozornost kakovost. „Če je nekaj res dobro, mislim, da se ljudje še ustavijo in prisluhnejo.“ MRFY so s svojimi začetki gotovo vzbudili pozornost; ne le na Dolenjskem, tudi širše po državi. Nastopa v Dolenjskih Toplicah se veselijo. „Tu ljudje še cenijo. Lepo se udeležujejo glasbenih večerov in njihovo podporo seveda cenimo tudi mi. Podporo ljudi in podporo organizatorice, torej občine,“ sklene Tomaž Zupančič s Sel.

Gostovanje na Ohridu

METKA ZUPANČIČ

Začetki te skupine, ki preigrava predvsem glasbo nekdanjega skupnega jugoslovanskega prostora, segajo že v leto 2008. Takrat še srednješolci so se zbrali predvsem z namenom igranja. Zase, poudari domačin, bobnar Igor Beg. Še danes v prvi vrsti radi igrajo. Za svojo glasbo je še čas, pravijo.

Nekaj članov in oba muzikanta Folklorne skupine Društva podeželskih žena Dolenjske Toplice in folklorne skupine Turističnega društva Pod Srobotnikom se je na povabilo folklorne skupine Semiška ohcet udeležilo velikega mednarodnega srečanja Slovenija na Ohridu, ki je potekal v organizaciji Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti. Plesalci in muzikanta naše občine so se priključili folkloristom iz Semiča, z njimi vadili kar dobra dva meseca, nato pa konec junija odpotovali v Makedonijo. Za prevozne stroške je nekaj prispevala tudi naša občina, za kar se ji na tem mestu pristočno zahvaljujemo. Nastopili smo dvakrat in obakrat med obiskovalci naleteli na zelo lep sprejem. Prvi dan je bila povorka na promenadi ob jezeru, nato pa še splet plesov na osrednjem ohridskem trgu. Naslednji dan je bilo predstavljeno obredje semiške ohceti na glavnem odru sredi Ohrida.

To gostovanje je bilo tako navdihujoče, da bi na razpis prihodnje leto prijavi tudi našo skupino. Za nove izzive bi potrebovali nove plesalce ali pare. Zaradi obveznosti nas zapuščata tudi naša godca, zato iščemo tudi harmonikarja, ki bi bil pripravljen sprejeti ta izziv. V jeseni začnemo z novim programom, novi plesalci in godci, lepo vabljeni! Prijavite se vodji folklorne skupine Bredi Fink na tel. št. 041/348-780. Dobrodošli med nami!

▼ Prijeten ambient in še bolj prijetna družba. (Foto: Mimi Šuštaršič)

POLETNI DELOVNI ČAS

Obvestilo

Avgusta Krajevna knjižnica Dolenjske Toplice nudi svoje storitve s spremenjenim delovnim časom, in sicer:

TOREK: 9:00 - 15:00
SREDA: 9:00 - 15:00
ČETRTEK: 11:00 - 18:00

Lepo vabljeni!

Izjemen uspeh mladih gledališčinkov

BRANKA ŠKERL
JSKD NOVO MESTO

Otroška gledališka skupina KUD Dolenjske Toplice pod mentorstvom mag. Urške Bučar in Darje Mrvar je junija s predstavo Povodni mož nastopila na državnem srečanju otroških gledaliških skupin v Medvodah. Izvrtno so izkazali igralske talente: Ela Pavlin v vlogi Urške, Neja Ban v vlogi Povodnega moža, Luka Čuk v vlogi čolnarja, Nika Berus v vlogi čolnarja in godca, Iza Špelko in Luka Čuk v vlogah godcev, Pia Fink, Lara Zupančič, Kaja Pečak, Teja Blatnik, Lučka Peterlin, Patricija Može, Lara Sajevec in Aiša Černe v vlogah meščanov. Mentoricama mag. Urški Bučar in Darji Mrvar ter skupini igralcev je bila s strani organizatorja srečanja JSKD podeljena zlata plaketa. Čestitamo!

▼ Bravo, mladi gledališčniki. (Foto: JSKD Novo mesto)

Spomini iz sobe št. 7

JANEZ VOVK

*Pomlad je, jaz sem pa moral v bolnico oditi
na poseg za povrnitev zdravja.
Brez bolečin sem prestal vsa stanja,
nega in skrb osebja so mi voljo povrnili.*

*Skoz' okno gledal sem šmihelsko mesto,
švigajoče avte in pešce zdrave,
slišal od Mihaela cerkve sem zvon za večerni ave
in ropot vlaka, ki vozil je v kraj'no Belo.*

*Sosedu v sobi sem popravljal vzglavje,
točil v skodelico mu čaja,
omenil sem, da zunaj lepa je narava,
žal njegove noge ne dopuščajo mu sobno potovanje.*

*Samo še eno noč si bova delila sobo,
jutri grem domov, odločitev je zdravnika.
Njemu in sestram nežnim zahvala gre velika,
da zdravje obrača se mi na dobro...*

Slaba letina pesti tudi Šercljeve s Sel

BARBARA BARBIČ

Sredi junija je 150 čebelarjev po vsej državi odprlo svoja vrata, med drugim so na obisk povabili tudi pri Čebelarstvu Šerclj na Selih. Obiskala jih je državna sekretarka Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano **mag. Tanja Strniša**, župan domače občine **Jože Muhič** in predstavnik Čebelarске zveze Slovenije. Gostom so pri Šercljevih pokazali točenje medu, izrezovanje varoe na trotovini, razložili, kje se pasejo njihove čebele. **Blaž Šerclj** in njegova družina ima preko 200

Veseli smo, da imamo v občini tako sogovornico za kmetijstvo, kot je državna sekretarka Tanja Strniša,“ je zadovoljen Blaž Šerclj. (Foto: arhiv Tanje Strniša)

▼ Vsako soboto na kmečki tržnici pred KKC-jem. (Foto: BB)

panjev s pridelavo medu in čebeljih pridelkov se ukvarjajo profesionalno. Letošnji pridelek jih skrbi, saj je del pridelka pobrala pomladanska pozeba, nato pa je pašo oviralo še nestabilno vreme. *“Čebelarji smo bili že ob spomladanski pozebi ob tretjino pridelka. Nekako bi se še pobrali, če bi bilo stabilno vsaj obdobje, ki je sledilo, če bi imeli vsaj teden, dva v kosu lepega vremena. Žal ni bilo tako. Ali je deževalo, pihalo, bila so temperaturna nihanja,”* zaskrbljeno razlaga Šerclj. Da bi se lahko pojavilo medenje, je potreben vsaj teden, dva lepega vremena. Sezona je julija končana. *“Mi smo natočili le tretjino količine, kot bi jo morali. Nekaj medu nam je sicer ostalo od prejšnjih sezon, za domače potrebe, za potrebe naših strank iz domače občine, bomo poskrbeli. Koliko časa bo zaloga, katere vrste medu bodo na voljo, je sicer nepredvidljivo,”* opozarja Šerclj, ki pri tem izpostavi, da s strani Čebelarске zveze Slovenije priporočene cene medu ne bodo dvigovali. Cena, po kateri prodajajo med, se pri njih začne pri osmih evrih za liter. Na voljo je pri njih doma na Selih ali vsako soboto dopoldne na kmečki tržnici. Šerclj še pove, da veliko svojega medu izvozijo, lahko bi izvozili tudi vse, kar pridelajo. V tej smeri, poudari, sicer ne razmišljajo, prioriteta jim je oskrba domačega trga.

Čimprej zasejte njivska strnišča

MATEJA STRGULEC, KGZS NOVO MESTO

Po zaključeni žetvi je njive priporočljivo posejati z dosevki, ki bodo prinesli še eno žetev ajde, kolerabe, repe, redkve, nekaterih vrtnin, dodatne odkose zelene krme, detelj, mnogocvetne ljulke, grašice, čebelje paše ali zelene mase za podor; facelije, bele gorjušice, oljne redkve, rjave indijske gorčice in drugih. Za veliko vrst dosevkov je skrajni rok za setev 1. avgust, tako kot je določen tudi v okviru KOPOP zahtev za setev medonosnih dosevkov.

Škoda zaradi izostanka ali neuspeha strniščne setve je velika, če vemo, da dolžina dneva in temperature v tem času omogočajo največje priraste. Nekdaj je veljalo, da en dan rasti v juliju pomeni tolikšen prirast rastlin kot v enem septembrskem tednu. To načelo se je po zadnjih sušnih poletjih nekako pozabilo, za letošnje razmere pa postaja zopet aktualno. Intenzivna kmetijska pridelava in pogostejše suše povzročajo vedno hujšo zapleveljenost kmetijskih površin. Posevki muhvičev, divjih sirkov, ščirov, ščavja, slaka, osata, vedno bolj razširjene ambrozije

in drugih invazivnih plevelov na neobdelanih njivah nas opozarjajo, da bo borba s pleveli vedno hujša. Edino s kulturnimi rastlinami zasejane površine jih zaustavijo. Tako z vidika ekonomike pridelave kot okoljevarstvenega vidika je to veliko boljša rešitev kot puščanje praznih tal ali uporaba herbicidov. Neobdelana strnišča so tudi raj za razvoj talnih škodljivcev kot so strune, sovke, ogrci in koruzni hrošč, ki je letos pokazal svojo moč tudi na našem območju. Pri izbiri dosevkov dajmo prednost vrstam iz družine križnic: krmna ogrščica, krmna repica in krmni ohrovt in druge, ki prezimijo ali neprezimnim - oljni redkvi, beli gorjušici, rjavi indijski gorčici, rukoli. Omenjene rastline vsebujejo hlapljive kemične snovi, ki se sproščajo v tla (biofumigacija) in s tem odbrčajo talne škodljivce ter slabšajo kalivost plevelnih semen. Tudi ajda ima podobne odvračalne učinke za škodljivce in plevela. V koruzi, ki sledi takim dosevkom, je opazno boljši sklop in rast rastlin.

Ne pozabimo, da je obdelano in posejano strnišče tudi najboljša priprava za uspešno pridelavo naslednje glavne poljščine ali vrtnine v kolobarju, saj bistveno izboljša rodovitnost tal. Strniščna obdelava tal naj bo plitva in hitro izvedena. Na težjih tleh, ki se jih v tem času priporoča občasno globinsko rahljati (okrog 50 cm), pa je potrebno, da so tla res suha.

Rome so policisti napotili domov

BARBARA BARBIČ

Junija so policisti postaje iz Dolenjskih Toplic med drugim obravnavali tudi nezakonit v stanovanje. „Romi so se nezakonito vselili v zapuščen objekt. Policisti smo jih prijeli in jih napotili nazaj na lokacijo, kjer so prijavljeni, na tožilstvo pa podali kazensko ovadbo zoper njih,“ policijski postopek pojasni vodja policijskega okoliša **Jan Zavodnik**. Šlo je za objekt na ulici Na žago v Dolenjskih Toplicah.

Od junija naprej so obravnavali še tatvino prometnega znaka, neznanec je poškodoval bankomat pri Center baru in njihove stole na terasi, prišlo je tudi do primera družinskega nasilja in izrečene grožnje. „Julija je bil na delu spet tat, v Dolenjskih Toplicah so neznanec kam izgignile štiri klopi in dve mizi.“ Do zaključka redakcije Vrelca prometnih nesreč julija na naših cestah ni bilo, junija so policisti zabeležili tri. V vseh primerih je prišlo do materialne škode na vozilih in do telesnih poškodb pri udeležencih.

Topliški atletski naraščaj dosega odlične rezultate

MAJDA KRIŽE, ATLETSKA SEKCIJA DT

Za najmlajšimi atleti topliške Atletske sekcije je zelo uspešna spomladanska tekmovalna sezona. Trenirali so skozi celo šolsko leto in za njihov napredek smo skrbeli Milan Šimunič, Majda Križe in naša atletinja Anja Lukšič. Spomladansko sezono smo začeli z dvema področnima mitingoma v Novem mestu, kjer je na vsaki od teh tekem nastopilo več kot 200 mladih. S svojimi rezultati so izstopali: pri najmlajših v kategoriji U- 10 si je dvojno zmago pritekmovala Živa Fink in to v teku na 60m in v skoku v daljino, Maša Čuk je zmagala v metu vortexa, Lara Aščič pa je 3. mesto osvojila v skoku v daljino. V kategoriji U-12 so nas razveselili: Petja Markovič s 1. mestom v skoku v daljino in 2. v teku na 60 m, Lucija Vrbinc z 2. mestom v metu vortexa, Domen Pelko s 1. mestom v skoku v daljino, Matevž Fabjan z dvema medaljama in to s srebrom v skoku v daljino in bronom v teku na 60 m, Luka Čuk in Mija Muren pa sta osvojila 4. in 5. mesto. V kategoriji U-14 sta odlično nastopili Kara Ostojč in Maja Košmrlj; prva je zmagala v skoku v daljino, druga pa v teku na 60 m. Tekmovali smo tudi v Trebnjem, kjer so najmlajši spoznali, da je atletika šport, ki se odvija v vseh pogojih, saj je tekmovalje motil dež. Toda odlično so se znašli. Klara Ostojč in Lucija Vrbinc: vsaka je v svoji kategoriji po dvakrat zmagala in to v teku na 60 m in v skoku v daljino. Petja Markovič in Matevž Fabjan sta vsak po dvakrat osvojila drugi mesti, dvojčici Lara in Nika Aščič sta tekmovali v skoku v daljino in teku na 60 m; Lara je osvojila srebrno medaljo, Nika pa 4. mesto. Želja vsakega mladega športnika je, da nastopi na državnem prvenstvu. Z ekipo deklet in fantov smo v kategoriji U-12 tekmovali na

državnem prvenstvu v mnogoboju. V enem dnevu mora tekmovalce nastopiti v kar štirih disciplinah: v teku na 60 m, skoku v daljino, metu vortexa in teku na 300 m. Ekipo deklet, za katero sta nastopili kar dve četrtošolki, Petja in Mija, je med 33 ekipami osvojila 10. mesto, fantje, Matevž, Domen in Luka pa 13. Vseekipno so si pritekmovali odlično 9. mesto. Lepo jih je bilo videti v novi tekmovalni opremi, ki jo bodo v naslednjem letu nosili vsi naši mladi atleti na vseh tekmovaljih. Ker počitnice hitro bežijo in se bližajo jesenska tekmovalja, bomo avgusta ob ponedeljkih in petkih ob 9. uri na stadionu v Novem mestu organizirali atletsko vadbo. Vabljeni vsi, ki ste takrat doma!

▼ Uspehi, nasmehi in veselje. (Foto: Atletska sekcija DT)

Uspehi nogometašev iz Meniške vasi

JURE FILIPOVIČ

Menišani smo se nedavno udeležili treh turnirjev, kar dvakrat so se domov vrnili kot zmagovalci. Lepa vzpodbuda za treninge in tekme, ki so še pred nami.

▼ Slavje ob osvojitvi pokala lige Kelme. (Foto: arhiv kluba)

Nogometna ekipa Meniške vasi – Slikopleskarstvo Pakar se je letos pridružila tekmovalju v ligi Kelme, ki jo organizira Športno društvo Tian iz Novega mesta. Fantje so se v ligi odlično odrezali in osvojili prvenstvo brez izgubljene tekme. Zadnjo tekmo prvenstva, ki je odločala tudi o zmagovalcu, so organizirali avtobusni prevoz za vse navijače, ki so pomagali do osvojitve naslova. Slavje ob naslovu so skupaj z navijači nadaljevali na zaključnem rajanju na Vrhniki do jutranjih ur.

V začetku julija je Nogometni klub Žužemberk organiziral nočni turnir v malem nogometu na igrišču Loka, na katerem se je pomerilo 14 ekip. V predtekmovalju je nogometna ekipa Meniške vasi – Pleskarstvo Simon Cafuta izločila Ivančno Gorico in Žužemberk, za uvrstitev v finale so fantje premagali ekipo z Dvora in se v finalu pomerili z ekipo Dobri prijatelji. Po napeti tekmi, ki je potekala ob 4. uri zjutraj, je ekipa Meniške vasi v napeti končnici premagala nasprotnike z rezultatom 3:2.

Ekipo iz Meniške vasi – Strehe Miklič se je pred tem turnirjem udeležila nočnega turnirja v Vavti vasi, kjer pa se žal ni izšlo po načrtih.

Lea Pavlin, državna reprezentantka

Z naslovom državne prvakinje v skoku v daljino si je Lea Pavlin priborila mesto v državni reprezentanci za mlajše člane, ki je v Mariboru nastopila na četverboju Slovenija – Madžarska - Hrvaška – Slovaška. Odlična je tudi v troskoku, njeni rezultati so jo popeljali na Madžarsko, kjer je s slovensko reprezentanco starejših mladincev ravno tako nastopila na četverboju. Čestitamo!

Na društvenem pikniku smo se imeli lepo

MILICA LUKŠIČ, VODJA SEKCIJE ZA KULTURO

Prvo julijsko nedeljo dopoldne smo se člani Društva upokojencev Dolenjske Toplice zaskrbljeno ozirali v deževno nebo. Skrbeli so nas oblaki, saj je bil za popoldne napovedan društveni piknik. K sreči se je vreme izboljšalo, na jasi se nas je zbralo kar lepo število.

Topliški upokojenci smo v svoji družbi pozdravili tudi gosta, med katerimi sta bila tudi **Rožca Šonc**, vodja projekta »Starejši za starejše« pri ZDUS-u in predsednica DU Novo mesto ter **Jože Jazbec**, predsednik PZDU Dolenjske in Bele krajine. V okviru kratkega kulturnega programa je voditeljica pozdravila vse navzoče in naše goste ter k mikrofону povabila predsednika domačega društva **Dušana Kraševca**, ki je hkrati tudi podpredsednik PZDU Dolenjske in Bele krajine. V kulturnem programu so sodelovale **Ljudske pevke Rož'ce**, ki ohranjajo značilno triglasno petje. Pesmi, ki jih pejejo, so različne: žalostne, vesele, pripovedne in izpovedne. Nastopajo v občini in gosteh. Izdale so dve zgoščenki. Vodi jih **Jožica Kotar**, ki meni, da je danes petje za Rož'ce način življenja. Zapele so nam tri pesmi in nam polepšale popoldan. V programu so sodelovali tudi naši pesniki; s pesmimi so nas razvedrili **Micka Tomažin** in **Anton Aš**, **Slavica Strajnar** pa nam je iz knjige **Minke Potočnik Pečaver** Haloška trnovka prebrala dve pesmi.

Referent za šport DU Dolenjske Toplice **Drago Zupančič** je predstavil uspehe naših športnikov na 41. ŠUI PZDU Dolenjske in Bele krajine. Naša ženska ekipa je osvojila 1. mesto v kegljanju s kroglo na vrvi in se tako že tretjič zapored uvrstila na državno prvenstvo. Ekipa sekcije za šport je pripravila nekaj družabnih iger, v katerih so sodelovali člani in gostje vseh generacij, saj so babice in dedki pripeljali svoje vnuke, pa tudi mlade družine so prišle. Igre so pritegnile 80 tekmovalk in tekmovalcev. Metali smo podkve in obroče na klin, se pomerili v pikadu in balinanju. Najboljši

posamezniki z ozirom na udeležbo v vseh disciplinah so bili: 3. mesto (15 točk) Anton Aš, 2. mesto (16 točk) Jože Zupančič, 1. mesto (17 točk) Bogdan Zamida. Prvi trije najboljši so prejeli lepe pokale, ki jih je izdelal član našega društva **Jože Kranjc**.

Kot vsako leto, smo tudi letos pripravili srečelov ob pomoči članov DU, občanov, podjetij in zasebnikov, ki so prispevali dobitke ali finančna sredstva zanje. Nabralo se jih je kar lepo število. Hvala vsem, ki ste omogočili srečelov!

Delavci Term Krka so poskrbeli, da nismo bili lačni in žejni, ansambel HIT je je igral prijetne melodije za ples, za zabavo, dobro voljo in prijetno počutje pa smo poskrbeli sami. Imeli smo se lepo.

Obisk Krvavca poleti

ELICA PAVLIČ

Urejene poti, gorski zrak, čudoviti razgledi in kislo mleko za prijeten vzpon in motivacijo. Krvavec se v poletnem času prelevi v gostoljubno oazo za pohodnike. Obiskali smo ga tudi člani Društva upokojencev Dolenjske Toplice, ki smo skoraj napolnili avtobus.

Krvavec je gora v Kamniško-Savinjskih Alpah v občini Cerklje na Gorenjskem. Na njenem pobočju je istoimensko zimskošportno središče, gora pa je od daleč razpoznavna tudi po stometrskem železobetonskem stolpu, oddajniku RTV Slovenija. Dostop do smučišča je s kabinsko žičnico, v mesecih brez snežne odeje je dostopen tudi po pretežno asfaltirani cesti iz Cerkelj preko Ambroža pod Krvavcem. Po ljudskem izročilu je ime nastalo v času turških vpadov. Pripoved pravi, da so domačini v zelo slabem vremenu pod pretvezo spravili Turke v prepadne stene Kokrškega grebena. Ker je bilo to za napadalce usodno, naj bi ime izhajalo in spominjalo na tedaj velike količine prelite krvi. Krvavec nudi nešteto možnosti za rekreacijo in zabavo vsem starostnim skupinam. Mi smo avtobus zapustili na Planini Jezerca, krenili smo do Planšarije Pr' Florjan, mimo Doma na Krvavcu, nekateri do samega vrha Veliki Zvoh (1971 m), ki se je nakazoval v poletnih meglicah. Glede na svoje sposobnosti smo se vsi odpravili pohajkovat. Pogledi so uhajali v dolino, na travnike, polne cvetočih rastlin s Kranjsko lilijo

na čelu, kravice, ki so nas z začudenjem opazovale, vse to je ustvarilo čudovito sliko, sliko narave, ki je tudi tu enkratna. Plečnikova kapelica s 50 kg težkim zvonom, za izpolnitev želje. Lepa skupina je dosegla vrh, se obvezno fotografirala ob akumulacijskem jezeru, ki služi za zasneževanje površin v zimskih mesecih. Sledil je spust v Tiho dolino, na Plažo, kjer smo uživali na ležalnikih ob pijači, sladoledu, klepetu ... Kar ostali bi tu, tako prijetna temperatura je bila v ozračju! Tudi postanek na turistični kmetiji Pr Ambružarju je bil še vedno na višini preko 1000 m. Vrnili smo se v dolino, v vroč dan ... Bil je dan, ki je že jutraj ponujal najboljše možnosti, da ga lepo preživimo in smo ga. Marsikomu je dal idejo za družinski izlet, za izlet z vnuki, saj je naša Alja dokazala, da zmore, z babico in dedijem je dosegla sam vrh.

Iščemo najboljši sladolead v JV Sloveniji

Na Razvojnem centru Novo mesto, kjer izvajajo tudi aktivnosti regionalne destinacijske organizacije, so junija začeli s prav posebno poletno akcijo - **SLADOLENJSKA**, v kateri lahko sodelujete vsi, ki ste že kdaj pokusili sladolead pri katerem od ponudnikov na Dolenjskem, Beli krajini, ali Kočevsko-ribniškem. Akcija traja **do konca avgusta**, v začetku septembra pa bodo med vsemi sodelujočimi »pokuševalci« izžrebali sladke nagrade.

Sodelovanje je preprosto; na spletni strani www.visitdolenjska.eu/sladolenjska izpolnite ocenjevalni obrazec. Sodelujete lahko večkrat in si tako povečate svoje možnosti pri žrebanju. Ponudnik, ki bo prejel največ glasov z najvišjo oceno, bo za eno leto postal nosilec priznanja »Najboljši sladolead na Dolenjskem, Beli krajini in Kočevko-ribniškem leta 2016!«

Želimo vam veselo, aktivno, sončno in vroče poletje. Osvežite ga tudi s sladoledom!

Na obisku pri Pavli Bradač

HELENA MIŠA KULOVEC

V prvi polovici letošnjega vročega julija je 96 let dopolnila Pavla Bradač iz Soteske. Dan pred rojstnim dnevom smo jo v Domu starejših občanov v Šmihelu obiskale predstavnice KORK, ZB in upokojencev.

Kar s strahom smo potrkale na njena vrata, kajti na našem zadnjem obisku je ravno okrevala po padcu. Pa smo bile prijetno presenečene, ko smo jo našle lepo urejeno, nasmejana, v očeh pa se ji je zrcalilo začudenje. S sestanovalko sta sedeli na sestanovalkini postelji, se držali za roko in kramljali v prijetno hladni sobici. Voščile smo ji za njen praznik, sedle na ponujene stole in kmalu je stekel klepet, ki je vse bolj prehajal v Pavlino pripoved, v kateri so pred nami oživele slike iz njenega življenja.

Svojo pripoved je začela o življenju, ki ga že 10 let preživlja v domu. Ker je prilagodljiva, tako se je ocenila sama, se je na takšno življenje privadila. Pohvalila je vse osebe, ki postori tisto, česar sama ne more. »Zaenkrat še sama uredim sebe in kaj manjšega pospravim v tej najini sobici in kopalnici«, se je nasmehnila. Tudi s sestanovalkami je imela srečo, le eni je nekoliko več pomagala. Spominja se je, da je ves čas le tiho ležala, tik pred smrtjo pa je spregovorila. Z njeno naslednico sta

pripravljali mazila in razne kapljice iz zdravilnih rožic in zelišč. Tudi sama sem bila deležna njune ognjičeve kreme. Prva leta v domu si je Pavla krajšala čas z izdelovanjem gobelinov, sedaj pa zaradi slabega vida tega ne zmore več. Pa ji ni dolgčas. Rada bere in nestrpno pričakuje naš Vrelec. Hodi k telovadbi, obiskuje prireditve v domu, pevski zbor sedaj, ko so jo izdale glasilke, le poslušaj, prej pa je tudi pela v njem. »Nastopam pa še, ker ne morem peti, na proslavah pa recitiram«, je rekla in že začela recitirati Gregorčičevo pesem, ki se jo je pred kratkim naučila na pamet in z njo nastopila. »Gregorčiča imam rada in njegovo zbirko večkrat prelistam«. Zakaj ji je Gregorčič toliko pri srcu sem razumela šele takrat, ko so oživele spomini iz otroštva. Oba sta imela rada planine. Pavla, doma iz Cerkelj pri Kranju, je velikokrat z očetom obiskala Krvavec in Veliko planino, kjer se je pasla njihova živina. Ko jo je božal gorski vetrič in se je gorsko cvetje zibalo sem ter tja, je bosa skakala pred očetom po stezi in med cvetjem, on pa je v rokah nosil njene čevlje. Pavla je dočakala vojno v tovarni Sora, kjer so delali tepihe. Bila je ilegalka, a se je pred racijo v tovarni s pomočjo znancev rešila in se vrnila na dom. Še in še je pripovedovala, ko je spregovorila o praznovanju rojstnega dne prihodnji dan, je postal njen obraz še lepši, še bolj mil.

Tudi me smo odšle, najprej tiho, vsaka s svojimi mislimi na Pavlo, hvaležne, da smo doživele lepi in zanimivi urici z njo in njeno sestanovalko.

Čestitke

IVANA PELKO, KORK DOLENJSKE TOPLICE

V juliju je kar pet naših občank praznovalo visok jubilej preko 90 let. Vse smo obiskali, a jim še enkrat želimo, da s svojo vedrino, pozitivnostjo in preprostostjo še naprej razveseljujejo ljudi okoli sebe.

Torej iskrene čestitke, naše »korenine«:

Pavla Bradač, Majda Konvalinka, Ana Šercelj, Ana Pušič in Ana Osana.

Zdravja in mirnega spanca vsem želimo!

RDEČI KRIŽ
SLOVENIJE

Obnovili smo prometno znanje

IVANA PAROVEL

Trije člani Društva upokojencev Dolenjske Toplice smo se že pred tedni udeležili Preventivne akcije za starejše udeležence v prometu. Akcija je za starejše voznike izjemno dobrodošla, udeležbo priporočamo tudi ostalim!

Uvodni pozdrav in osvežitev CPP sta podala predstavnik Agencije za varnost prometa **Niko Mihelič** in **Bojan Jakše**. Razlagala sta sheme krožišč, tudi "tabletko" in turbo krožišča, in konkretizirala dejanske lokacije na območju Novega mesta. **Nataša Kovše**, predstavnik DARS-a, nam je predstavila vožnjo po avtocesti s poudarkom, kako naj ravnamo, ko se zavemo, da vozimo v napačno smer, pa tudi kako, ko pride do ovir v predoru in do zastojev. Zdravnica **dr. Nežka Dular** je obnovila prvo pomoč poškodovanim osebam. Na lutki je pokazala oživiljanje nezavestnih oseb z masažo na grudnici in vpihi zraka v prosto dihalno pot skozi usta. Demonstrirala je uporabo in ravnanje z defibrilatorjem. Pomočnik komandirja Policijske uprave Novo mesto **Marko Škedelj** je govoril o prometni situaciji in izkušnjah na območju novomeške uprave.

Predavanja so bilazanimiva in koristna, trajala so štiri ure in pol. Udeleženci smo sodelovali v vprašanji in konkretnimi predlogi za izboljšanje razmer v cestnem prometu. Na voljo sta nam bila tudi dva člana Izpitnega centra

Novo mesto za svetovalno vožnjo z vozilom udeležence. Dovolila sem si to izkušnjo. Najprej mi je pomagal naravnati sedež, kontroliral ogledala, ... Kot v avtošoli! Na koncu sem prejela pohvalo inštruktorja: "Še dolgo vas vidim na cesti." V jeseni bo ponovno organizirana Preventivna akcija za starejše udeležence v cestnem prometu. Priporočam, da se je udeležite! Bodite pozorni, ko vas bo predsednik **Dušan Kraševac** obvestil, da se boste pravočasno prijavili. Zase vem, da se zdaj počutim bolj suvereno in varno za volanom.

▼ Obnavljali smo znanje CPP.

Poslovili smo se od Marije Pureber

HELENA MIŠA KULOVEC,
V IMENU KRAJEVNEGA ZDRUŽENJA BORCEV ZA VREDNOTE NOB

Na vrtovih in zelenicah ob hišah so se odpirali popki potonik in s svojim vonjem privabljali žuželke. Le malo časa so cvetele. Ob njenih osutih listih smo se zavedali naše minljivosti. Kakor cvetje potonik, ki ga v tem času ni več, tudi naše Micke ni več.

Micka se je rodila v Meniški vasi očetu zidarju in mami gospodnji. V družini je bilo pet otrok in starša sta morala krepko poprijeti za delo, da sta lahko nahranila pet lačnih ust. Zgodilo se je, da je mama s »tabrha« prinesla le košček kruha, ki si ga je odtrgala od ust in ga razdelila med otroke. Oče je bil prijatelj župnika Oražma in ta mu je ob neki priliki dejal: »Jože, hudičevi časi se bližajo. Nekaj se boš moral odločiti. Zavedaj se, da kjer koli boš, ne delaj nasilja«. Oče se je odločil za partizane, ker je v tem videl bodočnost in lepše življenje. Prve akcije so bile okoli doma, kjer je moral stražiti pri Svetem Antonu. Če on ni mogel, ga je nadomestila Micka. Kasneje je šla Micka služiti v Hrušico pod Gorjanci. Nosila je partizansko pošto, ki jo je dobila od Ivana Žagarja, kurirjem v mlin, kjer je bila postojanka. Tudi čez blok se je lahko prebila, ker so jo imeli za šolarico in dobila potrdilo, s katerim je lahko dvignila sol, sladkor in makarone.

Po vojni je nekaj časa živela pri teti v Bučni vasi. Hodila je na udarniško delo. V Bučni vasi so imeli »stenčas«, kjer so objavljali razna obvestila, pa tudi sestavke, ki jih je kdo napisal. Tudi Micka je večkrat kaj napisala. Tako je med drugimi pesmimi napisala pesem: Udarniško smo travo pleli.

Po poroki sta z možem nekaj časa živela na Radohi in Podstenicah, nato pa sta si zgradila dom v Meniški vasi. Imela sta tri otroke. Ko so odrasli, se je zaposlila kot snažilka na naši šoli in se po desetih letih dela invalidsko upokojila. Rada je delala na njivi in v vinogradu. Še spomladi so se njene oči hrepeneče ozirale po njivah, ki so jo vabile, pa ji bolezen ni več dopustila dela na njih. V novembru so ugotovili, da je zbolela za levkemijo, v prvih mesecih letošnjega leta pa so se pojavile še težave z dihanjem. Rada je imela rože in živali in njena muca ji je to hvaležno vračala. Ob bolečinah v kolenih (po kolenih je šla od doma do Svetega Antona v zahvalo, da se je oče vrnil iz Mathausna), se je mačka ulegla ob njih in jih grela. Predno so Micko odpeljali v bolnišnico, je vse popoldne ležala ob njenem hrbtu, kot bi se poslavljala od nje.

Micka je bila pridna, dobra in vsega spoštovanja vredna. Velikokrat je takole modrovala: »Vojna je vojna. Dogajale so se krivice na obeh straneh. Ker vsak trdi svoj prav, raste vse več razdora med ljudmi. Naj že enkrat zgodovinarji opravijo svoje delo tako, kot ga morajo. Jaz pravim; bili smo revni tako, kot danes kažejo revščino misijonarji. Partizani pa so prinesli svobodo in boljše življenje«.

*Udarniško smo travo pleli,
bili smo zelo veseli.
Bilo bi zares lepo,
ko bi jih malo več prišlo.*

*Ali eni so zelo zavedni,
za delo pa prav nič vredni,
vedno veliko govore,
samo ničesar ne store.*

*A geslo naše je pa to,
da delati bi morali vsi,
število nam prav nič ne nuca,
kadar se mala trava štuca.*

ZAHVALA

*Prišel je dan slovesa
ko odšla si v nebesa
bolečina ki v nas tli
te v novo življenje obudi
za vse skrbi in trpljenje,
hvaležni ti bomo vse življenje.*

Ob boleči izgubi
naše drage mame,
tašče, babice in prababice

Marije Pureber

iz Meniške vasi

Se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sovaščanom, v času boleznin posebno gospe Anici, za izrečena sožalja, darovane maše, sveče in cvetje, gospodu župniku za lepo opravljen obred, pevcem ter govorniku gospodu Petru.
Pogrešali jo bomo, vsi njeni.

**UŽIVAJTE NA DOPUSTU,
VAŠ DOM
VARUJEMO MI.**

Že od 15 EUR/mesec*

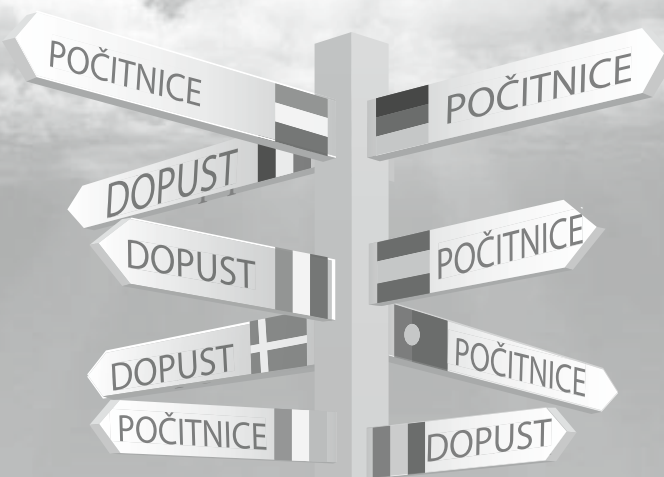

globalno varnostni servis

Največ za vašo varnost.

07/30-20-000 | www.gvs.si

*cena velja za tehnični nadzor za bivalne in počitniške prostore fizičnih oseb.

Avgustovske prireditve v občini

KDAJ	KAJ	KJE	ORGANIZATOR
sobota, 30. julij ob 9. uri	Kmečka tržnica	Ploščad KKC, Sokolski trg 4, 8350 Dolenjske Toplice	OBČINA DOLENJSKE TOPLICE
nedelja, 31. julij ob 13. uri	Ogled muzeja starih avtomobilov	Soteska, Soteska, 8350 Dolenjske Toplice	OBČINA DOLENJSKE TOPLICE
Torek, 2. avgust 2016 ob 8:00	MESEČNI SEJEM V DOLENJSKIH TOPLICAH	Ploščad KKC, Sokolski trg 4, 8350 Dolenjske Toplice	OBČINA DOLENJSKE TOPLICE
torek, 2. avgust ob 8:30	LAŽJI DRUŠTVENI POHOD	Okolica, Dolenjske Toplice, 8350 Dolenjske Toplice	DRUŠTVO UPOKOJENCEV DOLENJSKE TOPLICE
sreda, 3. avgust ob 8. uri - sreda, 31. avgust	TRENING V STRELJANJU Z ZRAČNO PUŠKO	KKC, Sokolski trg 4, 8350 Dolenjske Toplice	DRUŠTVO UPOKOJENCEV DOLENJSKE TOPLICE
sreda, 3. avgust ob 9. uri - sreda, 31. avgust ob 10. uri	TRENING V KEGLJANJU S KROGLO NA VRVICI	Park Terme, Zdraviliški trg 7, 8350 Dolenjske Toplice	DRUŠTVO UPOKOJENCEV DOLENJSKE TOPLICE
sreda, 3. avgust ob 9. uri - sreda, 31. avgust	TRENING IGRE PIKADA	Prostori društva, Zdraviliški trg 8, 8350 Dolenjske Toplice	DRUŠTVO UPOKOJENCEV DOLENJSKE TOPLICE
četrtek, 4. avgust ob 8. uri - četrtek, 25. avgust	DRUŠTVENO KOLESARJENJE	Pred društvenimi prostori, Zdraviliški trg 8, 8350 Dolenjske Toplice	DRUŠTVO UPOKOJENCEV DOLENJSKE TOPLICE
petek, 5. avgust ob 9. uri - petek, 26. avgust ob 10. uri	TRENING V KEGLJANJU S KROGLO NA VRVICI	Gasilski dom, Podturn 12, 8350 Dolenjske Toplice	DRUŠTVO UPOKOJENCEV DOLENJSKE TOPLICE
sobota, 6. avgust ob 9. uri	Kmečka tržnica	Ploščad KKC, Sokolski trg 4, 8350 Dolenjske Toplice	OBČINA DOLENJSKE TOPLICE
sobota, 6. avgust ob 10. uri	SREČANJE UPOKOJENCEV POKRAJINSKE ZVEZE DRUŠTEV UPOKOJENCEV DOLENJSKE IN BELE KRAJINE	Jasa, Dolenjske Toplice, 8350 Dolenjske Toplice	DRUŠTVO UPOKOJENCEV DOLENJSKE TOPLICE
nedelja, 7. avgust ob 13. uri	Ogled muzeja starih avtomobilov	Soteska, Soteska, 8350 Dolenjske Toplice	OBČINA DOLENJSKE TOPLICE
nedelja, 7. avgust ob 20. uri	Koncert MRFY	Ploščad KKC, Sokolski trg 4, 8350 Dolenjske Toplice	OBČINA DOLENJSKE TOPLICE
torek, 9. avgust ob 8. uri	POHOD NA PAJKEŽ	DOLENJSKE TOPLICE, Roška cesta, odcep za Bušinec, 8350 Dolenjske Toplice	Društvo upokojencev Dolenjske Toplice sekcija za šport in rekreacijo, skupina za pohodništvo
petek, 12. avgust ob 20. uri	Koncert klapa Opatija	Ploščad KKC, Sokolski trg 4, 8350 Dolenjske Toplice	OBČINA DOLENJSKE TOPLICE
sobota, 13. avgust ob 9. uri	Kmečka tržnica	Ploščad KKC, Sokolski trg 4, 8350 Dolenjske Toplice	OBČINA DOLENJSKE TOPLICE
sobota, 13. avgust ob 20. uri	Koncert Rockdefect	Ploščad KKC, Sokolski trg 4, 8350 Dolenjske Toplice	OBČINA DOLENJSKE TOPLICE
nedelja, 14. avgust ob 13. uri	Ogled muzeja starih avtomobilov	Soteska, Soteska, 8350 Dolenjske Toplice	OBČINA DOLENJSKE TOPLICE
ponedeljek, 15. avgust ob 13. uri	Ogled muzeja starih avtomobilov	Soteska, Soteska, 8350 Dolenjske Toplice	OBČINA DOLENJSKE TOPLICE
torek, 16. avgust ob 8. uri	POHOD SPOZNAJMO DOLENJSKO	Mokronog-Trebelno	DRUŠTVO UPOKOJENCEV DOLENJSKE TOPLICE
torek, 16. avgust ob 16. uri	Spominska slovesnost v Podhosti	Ploščad KKC, Sokolski trg 4, 8350 Dolenjske Toplice	
četrtek, 18. avgust ob 15:15	POPOLDANSKO DRUŠTVENO SREČANJE	Avtobusna postaja, Zdraviliški trg, 8350 Dolenjske Toplice	DRUŠTVO UPOKOJENCEV DOLENJSKE TOPLICE
sobota, 20. avgust ob 9. uri	Kmečka tržnica	Ploščad KKC, Sokolski trg 4, 8350 Dolenjske Toplice	OBČINA DOLENJSKE TOPLICE
sobota, 20. avgust ob 20. uri	Koncert tamburaške skupine Mlin	Ploščad KKC, Sokolski trg 4, 8350 Dolenjske Toplice	OBČINA DOLENJSKE TOPLICE
nedelja, 21. avgust ob 13. uri	Ogled muzeja starih avtomobilov	Soteska, Soteska, 8350 Dolenjske Toplice	OBČINA DOLENJSKE TOPLICE
torek, 23. avgust ob 6:30	DRUŠTVENI PLANINSKI POHOD	Sredogorje	DRUŠTVO UPOKOJENCEV DOLENJSKE TOPLICE
sobota, 27. avgust ob 9. uri	Kmečka tržnica	Ploščad KKC, Sokolski trg 4, 8350 Dolenjske Toplice	
nedelja, 28. avgust ob 13. uri	Ogled muzeja starih avtomobilov	Soteska, Soteska, 8350 Dolenjske Toplice	

Ob zaključku Poletja na Kočevskem rogu

vabimo

vse izvajalce programa in druge deležnike povezane z razvojem območja
na zaključno srečanje, ki bo

v nedeljo, 31. julija 2016 med 8. in 16. uro na Resi

(nekdanja kočevarska vas na območju Kočevskega roga).

Program:

8.00 do 12.00: sprehod po bližnji okolici (bolnica Leseni kamen – Črmošnjska jelka – gozdna železnica – Travnik), **obogaten z ustvarjalnimi delavnicami:** postavljanje minljivih naravnih skulptur, spoznavanje zdravilnih zelišč, za najmlajše pa fotografska delavnica »camera obscura« in jamarski kotiček.

12.00 do 14.00: kosilo in druženje na Resi, stojnice in predstavitve udeležencev, fotografska tržnica, fotografska razstava v naravi.

14:00 do 16.00: forum udeležencev; pogovor o povezovanju deležnikov na Kočevskem rogu.

Zgodba pragozda Pečke

ANDREJ HUDOKLIN, ZAVOD RS ZA VARSTVO NARAVE

Pragozd Pečke je edini večji kos prararave v topliški občini, v kateri razvoj gozda poteka po naravnih zakonitostih. Na Kočevskem je ohranjenih šest pragozdov, eden večjih pa so Pečke, na vrhu istoimenskega, 910 m visokega grebena nad Sotesko. Ime je nastalo s preoblikovanjem imena Bečka, ki označuje s kamni obložen izvир (beč), kakor sta urejena bližnja Veliki in Mali studenec. Za ta dragoceni biser slovenske narave gre zahvala takratnemu upravitelju Auerspergove posesti, gozdarju dr. Leopoldu Hufnaglu, ki je leta 1892 ob prvem gozdnogospodarskem načrtu kočevske posesti izločil prve pragozdove. To so bila prva zavarovana območja narave v evropskem merilu! Na Pečki je bil izločen najprej 113 ha velik varovalni gozd, v katerem je bila dovoljena le sečnja sušic, ob reviziji načrta 1904 pa je bil spremenjen v pragozd. Žal je bil pragozd po letu 1931, ko je prešel začasno v državno upravo razlaščenih veleposestniških gozdov, delno posekan, prav tako tudi po drugi svetovni vojni. Leta 1953 je bil najbolj ohranjen del določen kot pragozd, ki ga še danes varujemo v obsegu 60,2 ha. Prararavo je človek zmotil le v času druge svetovne vojne. V vrtači pod vrhom je bila konec leta 1944 zgrajena partizanska bolnica Ajdovec, ki je bila po zaslugi novozelandskega kirurga ena najbolj opremljenih in tudi največji bolnic, saj je sprejela do 126 bolnikov. Med nemško ofenzivo tik pred koncem vojne je bila požgana, vrh Pečk pa je ob tem večkrat menjal gospodarja, o čemer pričajo ohranjena zaklonišča.

